

خدمات آهنگ بعدی از افغان بیسیم

به بهترین آهنگ های دلخواه تان گوش دهید

30 دقیقه

در بدل 3 افغانی

همین حالا به شماره 6060 به تماس شوید

برای لغو اشتراک: در پیام off و با stop نوشته و به 6060 ارسال نمایید

مدت اعتبار: یک روز

افغان بیسیم

www.afghan-wireless.com

Connecting Afghanistan

سال دهم ◇ شماره مسلسل ۲۵۱۴ ◇ شنبه ۱۳ قوس ۱۳۹۵ ◇ قیمت ۲۰ افغانی

نماینده جعلی شورای امنیت «نماینده» پی آر تی کندز نیز بود

«بادی» که «بمب» رئیس جمهور را منفجر کرد

جنرال دوستم چه زمانی به کابل باز خواهد گشت؟

عبدالله: حکومت، خانواده‌های قربانیان نیروهای امنیتی را تنها نمی‌گذارد

تیم امنیتی افغانستان شناس

جنرال متیس کسی بود که عملیات‌های شبانه را برای بازداشت سرده‌های شورشی در افغانستان برای اولین بار طراحی و اجرا کرد. عملیات‌های شبانه که طرح آن را جنرال متیس ریخت بعدها چنان موثر تمام شد که هنگام اجرا آن حتی یک گلوله هم شلیک نمی‌شد و شخص مورد نظر بدون خون‌ریزی به چنگ کماندوها می‌افتاد. در وضعیتی که افغانستان با دشواری از خود دفاع می‌کند، به آدم قاطعی مثل او در وزارت دفاع امریکا نیاز است.

در وضعیت شکننده کنونی، ما به کسی در پنتاگون نیاز داریم که بتواند خیلی شجاعانه در مورد افغانستان تصمیم بگیرد. به کسی آن‌جا نیاز است که حمایت بیشتری از نیروهای امنیتی افغانستان کند و به نیروهای امریکایی مستقر در این‌جا اختیارات بیشتری بدهد تا بتوانند حملات تهاجمی را برپایگاه‌های گروه‌های تروریستی انجام دهد. علاوه بر جیمز متیس چهره‌های کلیدی دیگر اداره آقای ترامپ نیز از افغانستان شناخت دارند.

Afghan Cyber ISP/ICT Company
Services With Reliability

Afghan Cyber Provides Wireless and V-SAT Internet Services All Over Afghanistan

شرکت اینترنتی افغان ساینر عرضه کننده خدمات اینترنت وایرلس و ویست در سراسر افغانستان

Email: Sales@afghancyber.com
Cell No: 0799199203
Cell No: 0789900349
Website: www.afghancyber.com

از «همبستگی ملی» تا «میثاق شهروندی»

همچنان کار درخور تمجید و قابل تأمل دیگر برنامه همبستگی ملی وزارت احیا و انکشاف دهات اینست که برنامه مذکور برای زنان و دختران روستایی کشور نیز، زمینه اشتراک وسیع در شورا های انکشافی، سهمگیری گسترده در امور تصمیمگیری قریه ها و غیره امور اجتماعی را فراهم نموده است.

بنا براین همه فعالیت ها و دستاورد های برنامه همبستگی ملی وزارت احیا و انکشاف دهات و مردم روستا نشین به شکل د موکراتیک در تعیین اولویت ها و ضرورت های مبرم روستا ها نقش برانزده داشته است و نباید به باد فراموشی سپرده شود.

بر اساس آمارهای داده شده از سوی وزارت احیا و انکشاف دهات، از آغاز برنامه همبستگی ملی تاکنون (۸۱،۴) میلیارد افغانی به خاطر تطبیق (۸۹۳۸۹) پروژه در سطوح مختلف هزینه شده است. این پروژه های متمر و عام المنفعه شامل بخش های زراعت، تأمین انرژی برق، تهیه آب صحتی آشامیدنی، ترانسپورت، تعلیم و تربیه، صحت، ساختمان مراکز اجتماعی و حمام ها میباشند.

اگر دیروز، برنامه همبستگی ملی در راستای انکشاف و آبادانی روستا های ما برای رفاه و بهزیستی مردم تلاش میکرد و اکنون به سرمنزل انجام خود رسیده است، اینک فردای بازسازی، انکشاف و بهبود زنده گی را در شهر ها و روستاهای کشور مان با «برنامه ملی میثاق شهروندی» ادامه خواهیم داد.

در «برنامه ملی میثاق شهروندی» تمرکز بیشتر روی پروژه های وسیع تر خواهد بود و سطح شورا های انکشافی قریه به کلسترهای شورای انکشافی بالا خواهد رفت، یعنی چندین شورای انکشافی قریه یکجا شده و در آن صورت پروژه ها از سطح یک قریه به سطح چندین قریه ارتقا یافته و پروژه های کلاتر تطبیق خواهند شد.

برنامه ملی میثاق شهروندی در سه مرحله، طی ده سال آینده یعنی تا سال ۲۰۲۶ میلادی تطبیق خواهد شد و در هر مرحله از این برنامه، برای باشنده گان دوازده هزار قریه، پروژه های انکشافی تطبیق و خدمات اساسی عرضه میشود. به خاطر تطبیق و عملی نمودن این برنامه ملی ۹۱۰ میلیون دالر ضرورت است که در حال حاضر ۵۴۳ میلیون دالر تعهد مالی وجود دارد که از این میان حدود ۴۰۰ میلیون آن توسط بانک جهانی و ۱۳۴ میلیون دیگر آن توسط حکومت پرداخت خواهد شد.

گرفته شد. این برنامه ملی در واقعیت روزنه امید و خوشبختی برای روستاییان ما بود که با تطبیق پروژه های بازسازی و انکشافی آن، تا حدود زیاد، مرهم بر زخم های دیرین آنان گذاشته شد. برنامه همبستگی ملی با پشتیبانی همه جانبه مردم، دولت و جامعه جهانی، دستاورد های سترگ و موفقیت های چشمگیر در عرصه های بازسازی، انکشاف و کاهش فقر، از خود برجای گذاشته است.

این برنامه با تطبیق هزاران پروژه بازسازی، انکشافی و رشد ظرفیت ها، کم و بیش تمامی قریه های وطن عزیز ما را تحت پوشش خود قرار داده و گذشته از آن در قسمت حل و فصل معضلات و مشکلات مردم نیز رسیده گی نموده است. شورا های انکشافی قریه ها، پروژه های برنامه همبستگی ملی را با سعی و تلاش فراوان و خسته گی ناپذیر، زحمات و عرق ریزی شباروزی خود تطبیق و عملی نموده اند که کار و فعالیت شان قابل تقدیر و تمجید است. اعضای شورا های انکشافی بدون آنکه امتیازی بگیرند ویا معاش و مزدی دریافت کنند، فقط بخاطر مردم و آبادی و ترقی قریه های خود خدمت میکنند.

امروز با افتخار میتوان گفت که برای اولین بار در افغانستان اداره و کنترل تمامی امور قریه ها توسط خود روستاییان صورت میگیرد. این برنامه یگانه وسیله بی بود در جهت تحقق مردم سالاری و نزدیک شدن مردم با حکومت و سایر ارگان های دولتی. برنامه همبستگی ملی در مسیر وحدت و همدلی، عدالت و مساوات پیش میرفت و توانسته بود با تطبیق پروژه های بازسازی و انکشافی، تا حدود زیادی چهره اکثر مناطق روستایی ما را تغییر مثبت داده و در زنده گی و اقتصاد مردم تحول قابل ملاحظه بی بوجود آورد.

یکی از اهداف اساسی این برنامه، کاهش فقر و رفع احتیاجات روستائیان بود که این آرمان، تا حدود زیاد در عمل پیاده شده است. به هر آنچه روستاییان ما ضرورت مبرم دارند و به آن اولویت می بخشند، در تحقق و بسر رسیدن آن ابتکار عمل را بدست خود دارند. خود شان تصمیم میگیرند، خود شان عمل مینمایند و خودشان برای خود زنده گی خوب و آبرومندانه میسازند. یکی دیگر از عمده ترین دستاوردهای این برنامه ملی، ایجاد ساختار حکومتداری محلی خوب توسط مردم و سپردن صلاحیت تصمیم گیری به خود مردم میباشد که این کار نقش سازنده بی در زمینه پیاده نمودن و تقویت دموکراسی در کشور دارد.

برنامه همبستگی ملی وزارت احیا و انکشاف دهات که در تمامی قریه های ۳۴ ولایت کشور کار و فعالیت گسترده داشت، در همین نزدیکی ها پایان یافته و جای خود را به برنامه بزرگتری تحت نام «برنامه ملی میثاق شهروندی» میدهد. به گفته مسوولین وزارت احیا و انکشاف دهات، قرار است در ماه دلو سال روان، نخستین مرحله این برنامه جدید در سه بخش در ولسوالی ها و قریه های کشور آغاز شود. برنامه ملی میثاق شهروندی، اولین برنامه ملی بین الوزارتی میباشد، یعنی وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت مالیه، معارف، صحت عامه، زراعت و مالداري و اداره مستقل ارگان های محل، مشترکاً باهم کار و فعالیت خواهند کرد. این برنامه، نقش مردم را در تطبیق و عملی نمودن پروژه های انکشافی در دهات و شهر ها گسترش میدهد. هدف اساسی از ایجاد این چنین برنامه ملی، تقویت، گسترش و برقرار نگه داشتن شورا های انکشافی قریه ها منجبت نهادهای مؤثر برای حکومتداری خوب محلی و انکشاف اجتماعی و اقتصادی خوانده شده است.

برنامه همبستگی ملی در سال ۱۳۸۰ هجری شمسی از سوی وزارت احیا و انکشاف دهات، جهت تحکیم حکومتداری محلی، رشد اقتصادی و اجتماعی مردم، بنیادگذاری و نهادینه ساختن شورا های انکشافی قریه، روی دست

هیات جعلی

سفر هیات جعلی شورای امنیت ملی به ولایات شمالی آن هم با امکانات دولتی افتضاح بزرگی است. شاید در هیچ کشور دنیا چنین افتضاحی رقم نخورده باشد، آن هم در این عصر فن آوری و اطلاعات. مگر دولت یک نظام اطلاع رسانی منظم ندارد که امکانات آن در اختیار هیات‌های جعلی قرار می‌گیرد؟ اگر گروه‌های تروریستی در هیات نمایندگان جعلی ارگان‌های امنیتی در آینده به اسناد و اطلاعات مهم دسترسی پیدا کنند، آن زمان چه کسی پاسخگو است؟ شورای امنیت ملی و ریاست‌جمهوری نمی‌توانند با طفره‌روی این شکست امنیتی مهم دولت را بپوشانند. اگر چنین چیزی در کشورهای دیگر اتفاق می‌افتاد، تمام مقام‌های امنیتی آن کشور در تلویزیون‌ها ظاهر می‌شدند و به افکار عمومی توضیح می‌دادند که نقص در کجا بوده و نمایندگان جعلی از چه خلایبی استفاده کرده بودند.

افکار عمومی می‌خواهد که حکومت در این مورد هرچه زودتر یک تحقیق جامع را سازمان‌دهی کند و بعد یافته‌های آن را با رسانه‌ها در میان بگذارد. خبر سفر نماینده‌ی جعلی شورای امنیت به شمال علاوه بر این که یک شکست امنیتی کلان و یک فاجعه را رقم زد، به اعتبار مردم نسبت به نهادهای دولتی نیز صدمه رساند. این رویداد نشان داد که انسجام درون‌سازمانی در شورای امنیت ملی و دیگر نهادها چنان بد است که یک مشت آدم غیرمسئول می‌توانند با استفاده از امکانات دولتی خودشان را نماینده‌ی شورای امنیت معرفی کنند، به فرماندهان نظامی ستایش‌نامه بدهند و به راحتی به مراکز مهم نظامی دسترسی پیدا کنند.

دفتر شورای امنیت ملی و مشاور امنیت ملی ریاست‌جمهوری در تمام تصمیم‌گیری‌های امنیتی نقش مهم دارند. به آقای محمدحنیف اتمر، مغز امنیتی حکومت وحدت ملی می‌گویند. رییس‌جمهور غنی هم روی او بیشتر از هر عضو دیگر تیم امنیتی حکومت حساب می‌کند. قدرت و منابعی که در اختیار آقای اتمر است، موجب رشک و حسادت بسیاری از مولفان سیاسی رییس‌جمهور غنی و شرکای قدرت شده است. وقتی اداره مربوط به این شخص قدرتمند، افتضاح می‌آفریند روشن است که افکار عمومی نسبت به کارایی، انسجام درونی و نظم ساختاری دیگر نهادها، اعتبار خود را از دست می‌دهند.

قضیه به این سادگی نیست که یک نفر به یک پایگاه نظامی رفته و خودش را نماینده‌ی شورای امنیت ملی معرفی کرده است. وقتی اداره آن قدر ضعیف باشد که هر کسی بتواند از آن نام استفاده کند، دیگر مردم عام به کدام مرجع اعتماد داشته باشند؟ حکومت باید گزارش تحقیقی جامع در این مورد نشر کند و به مردم بباوراند که در آینده هیچ کسی نمی‌تواند به‌همین سادگی از امکانات دولتی استفاده کند و خودش را نماینده‌ی شورای امنیت ملی یا یک نهاد دیگر جا بزند.

حکومت باید تلاش کند که اعتبار شورای امنیت و مجموع دستگاه دولت را اعاده کند. از این به بعد شاید یک والی یا فرمانده نظامی، حتا هیات واقعی شورای امنیت را هم به دفترشان راه ندهند. صرف یک گزارش مفصل و جامع که در مورد نماینده‌ی جعلی شورای امنیت توضیح دهد، می‌تواند موجبات قناعت مردم عام را فراهم کند. حکومت باید از نهادها اعاده‌ی حیثیت کند. اعتبار نهادها را گاهی مقام‌های دولتی در جنگ قدرت خدشه‌دار می‌سازند و گاهی هم اتفاق‌های این چنینی افکار عمومی را نسبت به هرچه که نهاد دولتی است، بی‌باور می‌سازد. حکومت باید این موضوع را جدی بگیرد و در باره آن توضیح بدهد.

پناهجویان افغان در آلمان

از دسترسی به کورس‌های ادغام محروم اند

کورس‌های ادغام در آلمان وابسته به میزان قبولی پناهجویان است. اگرچه میزان قبولی پناهجویان افغان در حال حاضر بیش از ۵۰ درصد است، اما با آن هم شرکت‌شان در کورس‌های ادغام هنوز ممکن نیست. پناهجویان افغان در آینده نیز دسترسی به کورس‌های ادغام که سازگاری‌شان را در جامعه آلمان سهل‌تر می‌سازد، نخواهند داشت. این خبر را یک سخنگوی وزارت داخله آلمان به دوپچه وله بیان داشته است. به گزارش دوپچه‌وله، مجوز دسترسی به کورس‌های ادغام به میزان متوسط قبولی پناهنده‌گی، اعطای

فشرده است و در پهلوی آموزش زبان البته این کورس‌ها شامل دوره‌های جهت یابی است که حقوق و تعهدات برای هم‌زیستی در آلمان را برای پناهجویان یاد می‌دهد.

تا کنون پناهجویانی از کشورهای سوریه، عراق، ایران، اریتریا و سومالیا زمینه شرکت در چنین دوره‌های آموزشی ادغام را به‌دست آورده‌اند.

تا همین اواخر، این سهمیه در قبال پناهجویان افغان برآورده نشده است.

برای اولین بار در ماه اکتوبر سال جاری، میزان حفاظت از پناهجویان بر اساس معلومات اداره فدرال مهاجرت و پناهنده‌گی به ۵۱.۳ درصد رسیده است. اما با آن هم دوره‌های آموزشی ادغام برای افغان‌ها برنامه‌ریزی نشده است. سخنگوی وزارت داخله آلمان می‌گوید: «تصمیم‌گیرنده این است که میزان قبولی در یک مدت طولانی ثابت بماند، هر ماه بالا تر از ۵۰ درصد باشد.» بر این اساس نتایجی که ماهانه به دست آمده است، هنوز نمی‌توان از این امر حرکت کرد. از ماه جنوری تا سپتامبر، میزان حفاظت از پناهجویان افغان ۴۷.۰ بوده است.

یک کارخانه ماین‌سازی

در هلمند تخریب شد

وزارت دفاع ابراز داشته است که یک تن دیگر نیز بنام سپین‌کلی با پنجاه حلقه ماین مختلف‌النوع، پانزده بوجی امونیم نایتريت و مقداری سامان‌آلات ساخت ماین بازداشت شده است. همچنین در یک عملیات دیگر در ولسوالی شیندند ولایت هرات نیز نه تن از جنگجویان طالبان کشته و هشت تن دیگر زخمی شده‌اند.

بود، در آن نه تن دیگر از افراد طالبان زخمی و دو تن بازداشت شده‌اند. وزارت دفاع می‌افزاید در عملیاتی که در ولسوالی نادعلی ولایت هلمند راه‌اندازی شده بود، در آن یک کارخانه ماین‌سازی تخریب و چهار ماین‌ساز به قتل رسیده‌اند. این وزارت گفته که در این عملیات یک فرمانده گروه طالبان به‌نام ملا اخترمحمد هم به قتل رسیده است.

۸ صبح، کابل: در نتیجه عملیات‌های مشترک نیروهای امنیتی کشور بیست تن از افراد طالبان کشته شده‌اند و یک کارخانه ماین‌سازی در ولایت هلمند تخریب شده است. وزارت دفاع می‌گوید این عملیات‌ها که در ولایت‌های ننگرهار، پکتیکا، غزنی، خوست، کندهار، ارزگان، زابل، دایکندی، بادغیس، هرات، فراه، فاریاب، کندز و هلمند راه‌اندازی شده

طالبان خبرنگاران را

به دفتر قطر دعوت کردند

گروه طالبان تلویزیون طلوع را در اکتوبر ۲۰۱۵ به عنوان هدف حملات خود اعلام کرد و دلیل آن را گزارش‌دهی به گفته این گروه «ضدجهاد» عنوان کرد. به تعقیب آن حمله‌ای بر بس حامل کارمندان طلوع در ماه جنوری به کشته‌شدن هفت کارمند آن رسانه، و زخمی شدن ۲۳ فرد ملکی منجر شد.

سهیل شاهین، سخنگوی دفتر طالبان در قطر گفت: «برای ما این مهم بود که اعضای جامعه ژورنالیسم نظرات ما را بشنوند و ما به نگرانی‌های آن‌ها گوش بدهیم.» دفتر طالبان در دوحه در سال ۲۰۱۳ برای پیش‌برد مذاکرات صلح باز شد. اما مذاکرات صلح میان افغانستان و طالبان در اواسط سال ۲۰۱۵ متوقف شد. طالبان در ماه مارچ امسال ابتکار صلحی را که از سوی کشورهای

افغانستان، پاکستان، چین و ایالات متحده آمریکا راه‌اندازی شده بود، رد کردند. فیض‌محمد زلاند، فعال سیاسی و یکی از اشتراک‌کنندگان این جلسه با طالبان گفته است: «این نشست فرصتی برای خبرنگاران و فعالان سیاسی بود تا سوال‌ها و نگرانی‌های خود را مستقیماً با امارت اسلامی در میان بگذارند.» امارت اسلامی نامی است که طالبان بین سال‌های ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۱ برای حاکمیت‌شان در افغانستان به کار می‌بردند.

یک گزارش ملل متحد که در ماه گذشته نشر شد، نشان می‌دهد که منازعه در سراسر افغانستان بیش از ۵۰۰ هزار نفر را در سال جاری میلادی از خانه‌های شان بی‌جا کرده که بلندترین رقم بیجاشدگان داخلی در این کشور می‌باشد.

دفتر سیاسی طالبان شماری از خبرنگاران و فعالان سیاسی را در یک جلسه نادر در قطر دعوت کرده‌اند. این در حالی است که خبرنگاران و رسانه‌ها به تکرار از سوی طالبان هدف حمله قرار گرفته‌اند.

به نقل از دوپچه‌وله، خبرگزاری آلمانی «دی.پی.ای» گزارش داده است که این دیدار سه روزه که روز دوشنبه شروع شد، از سوی شیرمحمد عباس ستانکزی رییس دفتر طالبان در قطر رهبری می‌شد. براساس گزارش این خبرگزاری، در میان شش خبرنگار و فعال سیاسی مقیم کابل، از جمله یک خبرنگار تلویزیون طلوع نیز شامل بوده است. در این نشست هم‌چنین ۱۴ عضو طالبان شرکت داشته‌اند. رسانه‌ها به شمول طلوع در گذشته هدف حملات طالبان قرار گرفته‌اند.

رییس‌جمهور برای شرکت

در کنفرانس حمایت از

میراث‌های فرهنگی

به امارات رفت

۸ صبح، کابل: اشرف غنی رییس‌جمهور کشور، به منظور شرکت در کنفرانس «حمایت از میراث‌های فرهنگی در معرض خطر»، قبل از دیروز در راس یک هیات عالی به امارات متحده عربی رفت.

دفتر ریاست‌جمهوری با اعلام این خبر می‌گوید که این سفر بنابر دعوت رسمی شیخ خلیفه بن زاید آل نهیان رییس دولت امارات متحده عربی صورت گرفته است.

رییس‌جمهور غنی در این سفر ضمن شرکت در کنفرانس حمایت از میراث‌های فرهنگی در معرض خطر، در چهل و پنجمین سالروز جشن استقلال امارات متحده عربی نیز حضور خواهد یافت.

آقای غنی را در این سفر صلاح‌الدین ربانی وزیر امور خارجه، عبدالسلام رحیمی رییس عمومی اداره امور ریاست‌جمهوری، اجمل غنی مشاور ریاست‌جمهوری و محمدهارون چخان‌سوری سخنگویش همراهی می‌کنند.

رایزنی باستان‌شناسان

برای بازسازی

بودای بامیان

نشست سه روزه بین‌المللی متخصصان و باستان‌شناسان کشورهای مختلف دنیا، روز گذشته اول دسامبر در شهر مونشن آلمان آغاز شد و قرار است تا امروز سوم دسامبر ۲۰۱۶ ادامه یابد.

بحث بازسازی مجسمه‌های بودا در بامیان بارها از سوی مقامات دولت افغانستان، متخصصان و باستان‌شناسان مطرح شده است، اما تا کنون در این زمینه اقدام عملی صورت نگرفته است.

اما متخصصان و باستان‌شناسان کشورهای مختلف دنیا در شهر مونشن آلمان گرد هم آمده‌اند تا در مورد چگونگی حفاظت از آثار تاریخی بامیان و بازسازی حد اقل یکی از مجسمه‌های بودا در این ولایت بحث کنند.

در این نشست مقامات اداره محلی بامیان، نمایندگان وزارت اطلاعات و فرهنگ و سازمان علمی و فرهنگی سازمان ملل متحد، یونسکو، اشتراک دارند تا در زمینه حفاظت بهتر میراث‌های جهانی معروض به خطر در بامیان توجه بیشتر صورت گیرد.

کبیر دادرسی رییس اطلاعات و فرهنگ بامیان که در این نشست اشتراک دارد، به رادیو آشنا صدای امریکا گفته است که در روز اول این نشست درباره آثار تاریخی بامیان، دیدگاه‌های فرهنگی بامیان و دولت افغانستان مبنی بر این‌که حد اقل یکی از پیکره‌های بودا بازسازی شود، مطرح شد.

او افزود: «قرار است به زودی یک سمپوزیم بین‌المللی در توکیووی ژاپن دایر شود و در این مورد تصمیم گرفته خواهد شد.»

تا کنون درباره بازسازی مجسمه‌های بودا در بامیان، نظریات مختلف مطرح شده است. برخی از متخصصان گفته‌اند که دو مجسمه بودا به شکل تخریب شده آن به عنوان یکی از جنایات بزرگ فرهنگی حفظ شود اما شمار دیگر به شمول مقامات دولتی و فرهنگیان کشور، خواستار بازسازی حد اقل یکی از این مجسمه‌ها شده‌اند.

مجسمه عظیم ۵۵ متره صلال و مجسمه ۳۵ متره شهمامه در بامیان در سال ۲۰۰۱ میلادی توسط رژیم طالبان تخریب شد.

در سالیان اخیر، رواق مجسمه شهمامه به صورت کامل تحکیم کاری شده است، اما کارسروی و آسیب‌شناسی ناشی از انفجارها در رواق مجسمه صلال به تازگی آغاز شده است.

دفتر یونسکو در بامیان می‌گوید که این نشست سه روزه در شهرمونشن آلمان به منظور حفاظت بیشتر از میراث‌های جهانی معروض به خطر بامیان دایر شده است.

یک ماه قبل نیز متخصصان و باستان‌شناسان کشورهای مختلف دنیا از سوی یونسکو، در ولایت بامیان گرد هم آمده بودند و در زمینه حفاظت از آبدات تاریخی و تطبیق درست ماستر پلان فرهنگی بامیان بحث کردند.

عبدالله:

حکومت خانواده‌های قربانیان نیروهای امنیتی را تنها نمی‌گذارد

رییس اجرایی در سفرش به هرات، نقش رسانه‌ها را در تامین امنیت مهم خواند. او گفت: «حکومت افغانستان به تعهدات خود در قبال کار رسانه‌ها پایبند است.»

اردوی ملی کشور، رییس‌جمهور رتبه‌های این دو نظامی اردو را ارتقا داد. رتبه‌ی آقای غوری از تونر جنرال به دگر جنرال، و رتبه‌ی عبدالواسع، پیلوت جان‌باخته‌ی این چرخ‌بال از جگرن به دگرمن ارتقا یافت.

جنرال محی‌الدین غوری، فرمانده قول اردوی ۲۰۷ ظفر در پی سقوط چرخ‌بال حاملش در غرب کشور جان باخت. این

جنرال محی‌الدین غوری، فرمانده قول اردوی ۲۰۷ ظفر اردوی ملی، با حضور مقام‌های عالی‌رتبه دولتی برگزار شد.

رییس‌جمهور غنی هم‌چنان در مراسم جنازه‌ی جنرال غوری، از کوشش‌های وی ستایش کرد و افزود: «رسیدگی به خانواده‌ی شهدا در اولویت‌های کاری من است.»

در مراسم تشییع جنازه این دو نظامی

۸ صبح، کابل: عبدالله عبدالله رییس اجرایی حکومت وحدت ملی که دیروز جمعه، برای اشتراک در مراسم فاتحه‌خوانی به روان جنرال محی‌الدین غوری فرمانده قول اردوی ۲۰۷ ظفر به هرات رفته بود، گفت که حکومت، خانواده‌های قربانیان نیروهای امنیتی را تنها نمی‌گذارد.

آقای عبدالله این سخن را در دیدار با خانواده‌های جنرال غوری و پیلوتی که در جریان سقوط چرخ‌بال حامل قوماندان ۲۰۷ ظفر جان باخته بود، بیان کرد.

رییس اجرایی گفت: «حکومت وحدت ملی خانواده‌های قربانیان نیروهای امنیتی را فراموش نمی‌کند و آنان را تنها نمی‌گذارد.»

رییس اجرایی از نیروهای امنیتی خواست تا برای حفاظت از خاک افغانستان نگذارند تا «دشمنان مردم» به اهداف خود برسند.

آقای عبدالله که در مقر قول اردوی ۲۰۷ ظفر سخن می‌گفت، به مردم اطمینان داد که حکومت افغانستان فرد شایسته‌ای را به‌عنوان فرمانده قول اردوی ۲۰۷ ظفر در غرب افغانستان معرفی خواهد کرد.

آقای عبدالله به وضعیت امنیتی ولایات غربی افغانستان اشاره کرده، گفت که برای حل این معضل، نیاز است تا مردم با نیروهای امنیتی همکاری داشته باشند.

رییس اجرایی در سفرش به هرات، نقش رسانه‌ها را در تامین امنیت مهم خواند. او گفت: «حکومت افغانستان به تعهدات خود در قبال کار رسانه‌ها پایبند است.»

رییس اجرایی، در حالی که روز جمعه وارد هرات شد که به روز پنج‌شنبه، محمدآشرف غنی‌رییس‌جمهور کشور در مراسم خاکسپاری جنرال غوری و عبدالواسع بارکزی یکی از پیلوتان قوای هوایی در هرات شرکت کرد.

رییس‌جمهور: رسیدگی به خانواده‌ی شهدا، اولویت کاری من است

به روز پنج‌شنبه، مراسم تشییع جنازه

حادثه در روستای موریچاق ولسوالی بالامرغاب ولایت بادغیس بنا بر مشکل فنی در هیلکوپتر اتفاق افتاد.

همراه با فرمانده قول اردوی ظفر، عبدالواسع پیلوت هیلکوپتر، نیز جان باخت.

جنرال غوری برای بررسی وضعیت امنیتی بالامرغاب به این ولسوالی سفر کرده بود. روستای موریچاق ولسوالی بالامرغاب که این هیلکوپتر در آن‌جا سقوط کرده است، در این اواخر گواه درگیری‌هایی میان طالبان و نیروهای امنیتی بوده است.

رییس شورای ولایتی و رییس امنیت ملی بادغیس نیز در این حادثه زخمی شده‌اند.

در حالی که مسوولان دلیل سقوط چرخ‌بال حامل جنرال غوری را «هوای بد و نقص فنی» عنوان می‌کنند، طالبان با نشر ادعایی گفتند که این چرخ‌بال را آنان واژگون کرده‌اند. این ادعای طالبان را اما اردوی ملی افغانستان رد کرده است.

جنرال محی‌الدین غوری، پیش از این که فرمانده ۲۰۷ ظفر تعیین شود، فرمانده فرقه‌ی ۲۰ پامیر بود. باشندگان ولایت‌های شمال شرقی که حوزه‌ی فعالیت آقای غوری بود، دوره‌ی کاری وی در این زون کشور را دوره‌ی فعالیت بسیار و کارایی بیشتر اردوی ملی می‌خوانند و می‌گویند که آقای غوری فرماندهی برجسته و کارا بود.

نجیم رحیم، از خبرنگاران در کندز می‌گوید: «هنگامی که ارتش وارد ولسوالی درقد شده بود، مردم همه شادمان بودند و با شادمانی، از نیروهای امنیتی ستایش می‌کردند. در این

میان، جنرال غوری باشندگان جنگ‌دیده درقد را کنار خود جمع کرده بود و با دل‌جویی، شوخی و نوازش، لبخندی بر لبان جنگ‌دیده‌ها می‌آفرید تا دل خسته‌شان شاد و تلخی‌هایشان فراموش‌شان شود.»

او می‌گوید: «غوری، جنرال واقعی و مرد فهیم و مهربانی بود. او می‌فهمید که به کی چی بگوید و با کی، چگونه برخورد کند.»

نیت این جامعه برای آوردن تغییر یک نقطه مثبت است و رییس صاحب‌جمهور تاکید کرد که تمام تقاضاهای معاون صاحب اول را مدنظر می‌گیرد. یکی از امیدواری‌های ما این است که معاون صاحب به‌دلیل این که یکی از جنرال‌های کارکشته و با تجربه نظام افغانستان است، بعد از این مسوولیت مدیریت سکتور امنیتی را معاون صاحب داشته باشد. رییس صاحب‌جمهور به این هم به نحوی موافقت خود را ابراز کرده برعلاوه این که مشارکت را در نظام خود بپذیریم و در مشارکت تغییراتی به‌وجود بیاوریم، به اضافه این مدیریت یا مسوولیت سکتور امنیتی را به جناب معاون صاحب اول بگذاریم.»

دوستان در شمال کشور در این روزها به‌دلیل مصروفیت‌شان برای برگزاری چهارمین کنگره حزب جنبش ملی است، اما تا زمانی که به خواست‌هایش توسط ارگ پاسخ گفته نشود، او به کابل باز نخواهد گشت. سخنگوی حزب جنبش ملی گفت: «تا زمانی که تقاضاهای معاون صاحب اول در دستور کار رییس صاحب‌جمهور قرار بگیرد، هیچ اشکالی نیست که او (جنرال دوستم) در کابل

دوستان در ادارات و در نظریه‌ی طرح‌ها و برنامه‌های امنیتی وی در باره وضعیت امنیتی کشور است. آقای ته‌ینج در گفتگو با روزنامه ۸ صبح افزود که اشرف غنی چند بار با جنرال عبدالرشید دوستم تماس‌های تلفونی داشته و در این تماس‌ها برای دادن پاسخ مثبت به خواست‌های معاون اول وعده داده است. سخنگوی جنبش ملی می‌گوید: «مشکل تنها میان دو شخص، رییس صاحب‌جمهور و معاون اول نیست. ولی، متأسفانه ما در نظام خود خصوصاً در حکومت وحدت ملی مشکلات جدی داریم. همان طوری که مردم انتظار داشتند آرزوها برآورده نشده است. انتقادات معاون صاحب هم روی اصلاحات اساسی در نظام کنونی افغانستان است و در عین حال تلاش می‌کند که انتظارات مردم از حکومتی که منتخب کرده‌اند برآورده شود. در این راستا (حل اختلافات) یک سلسله پیشرفت‌های کوچک شده است؛ یعنی تماس‌های رییس صاحب‌جمهور با معاون صاحب اول داشته است. اما، به صورت اساسی آن انتظاراتی را که ما داریم و مردم افغانستان دارند عملی نشده است.»

بشیراحمد ته‌ینج می‌افزاید که یکی از خواست‌های عمده جنرال عبدالرشید دوستم از رییس‌جمهور، ایجاد توازن قومی در نظام و در نظریه‌ی برنامه‌های امنیتی وی توسط حکومت است. آقای ته‌ینج گفت که ریاست‌جمهوری مسوولیت دارد تا برنامه‌های امنیتی را در مشورت با دیگر مقام‌ها و به‌ویژه کسانی که تجربه کافی در مسایل امنیتی دارند، به پیش ببرد. به گفته او،

جنرال دوستم چه زمانی به کابل باز خواهد گشت؟

● ظفر شاه رویی

جنرال عبدالرشید دوستم معاون اول ریاست‌جمهوری، تصمیم گرفته است تا زمانی که به خواست‌هایش از سوی دفتر ریاست‌جمهوری پاسخ مثبت داده نشود، به کابل برنگردد.

آقای دوستم از تقریباً دو ماه به‌این‌سو کابل را ترک کرده و در شمال کشور به سر می‌برد. آقای دوستم در اوایل ماه عقرب، اشرف غنی و عبدالله عبدالله رهبران حکومت وحدت ملی را به قوم‌گرایی متهم کرد و گفت این دو مقام به اقوام پشتون و تاجیک بیشتر اهمیت می‌دهند.

پیش از این نیز آقای دوستم از حضور کم‌رنگ قوم مربوط به خودش در درون حکومت وحدت ملی، شدیداً انتقاد کرده بود. معاون اول ریاست‌جمهوری، به‌دنبال این انتقادات کابل را ترک کرده و در شمال کشور به سر می‌برد.

به‌دنبال این اظهارات، دفتر ریاست‌جمهوری در اعلامیه‌ای در برابر اظهارات آقای دوستم واکنش تندی نشان داده و آن را خلاف‌شان و جایگاهش توصیف کرد. دفتر ریاست‌جمهوری در این اعلامیه خود آقای دوستم را به نحوی متهم به کشتار مردم کرده و گفته بود: «حکومت هم‌چنان خود را مکلف می‌داند تا به شکایات آن عده از هموطنان ما که از سوی طالبان و سایر نیروهای درگیر جنگ‌های اخیر، مرتکب بدرفتاری و جرایم شده‌اند نیز رسیدگی نماید.»

با این حال، بشیراحمد ته‌ینج، سخنگوی حزب جنبش ملی، می‌گوید که جنرال دوستم خواستار ایجاد توازن قومی در نظام، ایجاد

«بادی» که «بمب» رییس جمهور را منفجر کرد

● فریبرز آهنگر

رییس جمهور غنی در جریان بازدید و سخنرانی در مقر قول اردوی ۲۰۹ شاهین به اشاره به قهرمانی‌های نیروهای امنیتی به ویژه نیروهای ارتش ملی، با انتقاد از «تلویزیون‌ها»، آن‌ها را به «بادپراگنی» متهم کرده و از نیروهای ارتش به خاطر «بمب‌پراگنی» قدردانی کرد. من چند بار به ویدیوی این سخنرانی مراجعه کردم تا بتوانم منظور رییس جمهور را درک کنم، اما با وجود چند بار شنیدن این جمله، هیچ چیزی دستگیرم نشد. وقتی یک حرف و یک کلام نتواند معنا و مفهوم روشن را تداعی کند، مخاطب به ناگزیر به حدس و گمان متوسل می‌شود. درست است حرف رییس جمهور فاقد هرگونه تعقید کلامی است و بعد از چند بار شنیدن به این نتیجه

رسیدم که او حتا قصد نداشته تا سخنش را غیرمستقیم بیان کند. اما آن چه روشن است این است که آقای غنی در بیان این نکته بیش از همه به دنبال تقدیر و پاس‌داری از قهرمانی‌های اردوی ملی بوده است. اما آن چه در این میان مبهم می‌ماند این است که چرا رییس جمهور میان اقدامات ارتش و اقدامات «تلویزیون‌ها» یک چنین مقایسه‌ای را انجام داد.

منطق حکم می‌کند که وقتی میان دو شی مقایسه صورت می‌گیرد، باید آن دو شی دارای صفات و مشترکات فراوان باشند، در غیر آن طبیعی است که مقایسه میان دو شی نا متجانس و متفاوت، نه تنها یک امر منطقی نیست، بلکه باعث ایجاد نتیجه‌گیری منطقی نیز نمی‌شود. ارتش یک نهاد نظامی است. کار ارتش دفاع از تمامیت ارضی افغانستان و مبارزه در برابر دشمنان افغانستان است. کار رسانه‌ها اطلاع‌رسانی است. رسانه‌ها نهادهای غیرنظامی‌اند و مسوولیت‌شان در قبال جامعه‌شان نیز در اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی خلاصه می‌شود. بخشیدن هرگونه مسوولیت دیگر به رسانه‌ها و یا توقع این‌که رسانه هم‌چون یک ارتش عمل کند، نه ممکن است و نه اخلاقی.

وقتی رییس جمهور از نیروهای ارتش قدردانی می‌کند، بهتر است به جای مقایسه عمل کرد آنان با رسانه‌ها، از یک مقایسه منطقی‌تر استفاده می‌کرد تا هم شایان و سزاوار قهرمانی نیروهای ارتش می‌بود و هم این قدر ابهام ایجاد نمی‌کرد. در ضمن، تقدیر محض از «بمب‌پراگنی» ارتش نیز یک امر شایسته نیست. درست است که ارتش با سلاح و تفنگ و بمب سروکار دارد، اما در کنار آن، ارتش یک نهاد با اعتبار و بزرگ ملی است که بر اساس قانون اساسی باید از سلاح و تفنگ خود در راستای دفاع از تمامیت ارضی کشور به صورت مسوولانه کار بگیرد. اگر ارتش از «بمب‌پراگنی» به

صورت غیرمسوولانه و غیراخلاقی استفاده کند، ما باید از این عمل‌کرد ارتش انتقاد کنیم و نگذاریم ارتش ما تنها «بمب‌پراگنی» بلد باشد. در عوض، آن چه مهم است این‌که ما باید از رفتار مسوولانه و فداکارانه ارتش در چارچوب قانون اساسی دفاع کنیم و فرصت ندهیم تا ارتش ما به «بمب‌پراگنی» بدون الزامات اخلاقی و قانونی آن، مفتخر باشد.

در رابطه به رسانه‌ها نیز کاربرد توصیف «باد» پراگنی، یک توصیف شایسته نیست. در زبان عامیانه و روزمره مردم، باد معانی فراوانی دارد. یکی از آن معانی، لاف‌وگراف‌زدن است. در برخی موارد، مردم به باد به مثابه یک امر ناپایدار، گذرا و بی‌تاثیر نیز می‌نگرند. اگر منظور آقای غنی این بوده باشد که کار تلویزیون‌ها، لاف و گزاف است و نتایج‌شان بی‌تاثیر و گذراست، در آن صورت باید به نگرش رییس جمهوری به کارکرد تلویزیون‌ها باید تاسف خورد.

در این شکی نیست که برخی از تلویزیون‌ها در رابطه به اطلاع‌رسانی کمتر تخصصی‌اند، اما متهم کردن آن‌ها به بیهوده‌گویی و دروغ‌پراگنی اوج بی‌انصافی است. همان طوری که بسیاری از نهادهای دیگر افغانستان تازه‌کار و کم‌تر تخصصی‌اند،

رسانه‌ها نیز از این امر مستثنا نمی‌باشند. در منطق یک اصل وجود دارد که به آن قیاس مع الفارق می‌گویند. شماری به این باور اند که «قیاس مع الفارق یا مقایسه نادرست یا مغالطه تمثیل از طریق اهمال در شرایط استدلال استقرایی پدید می‌آید که موضوع آن سرایت حکم یک امر به امر دیگر باشد، بدون آن که شباهت کاملی میان آن‌ها وجود داشته باشد». استفاده از این گونه مقایسه به ویژه در عصری که بشر قادر است بسیاری از پدیده‌های طبیعی را اندازه‌گیری کند و تفاوت‌ها و شباهت‌های آنان را با تمامی جزئیات آرایه داشته باشد، خیلی مضحک و خنده‌آور است.

وقت، مقابل جویابیدن ایستاد و طالبان را دشمن ایالات متحده خواند. اگر او به وزارت خارجه امریکا برسد، به احتمال زیاد از سیاست مداراجویانه در برابر طالبان و حامیان این گروه حمایت نخواهد کرد.

به توجه به آنچه که در بالا آمد، می‌توان حدس زد که تیم امنیتی رییس جمهور منتخب ایالات متحده متشکل از کسانی است که در افغانستان وظیفه اجرا کرده‌اند، افغان‌ها را می‌شناسند و به هیچ‌وجه نمی‌خواهند که میدان را به گروه‌های تروریستی واگذار کنند. گزینش‌های امنیتی ترامپ، فرصت بی‌نظیری به مقامات دولتی افغانستان نیز خلق کرده است تا در سیاست‌گذاری‌های ترامپ تأثیرگذار باشند. دونالد ترامپ، بارها گفته است که شکوه امریکا را بر می‌گرداند اما نمی‌خواهد در خارج از قلمرو ایالات متحده «کشورسازی» کند. عده‌ای از این حرف‌های رییس جمهور منتخب چنین انتباه گرفته‌اند که گویا ترامپ به تعهدات مالی ایالات متحده به افغانستان چندان پابند نخواهد بود. اما کابل می‌تواند با استفاده از تیم امنیتی دونالد ترامپ برسیاست‌گذاری‌های او اعمال نفوذ کند. این بر دولت مردان افغانستان است که چگونه می‌توانند سیاست‌های ترامپ را به نفع کابل جهت دهند.

جنرال متیس کسی بود که عملیات‌های شبانه را برای بازداشت سردسته‌های شورشی در افغانستان برای اولین بار طراحی و اجرا کرد. عملیات‌های شبانه که طرح آن را جنرال متیس ریخت بعدها چنان موثر تمام شد که هنگام اجرا آن حتا یک گلوله هم شلیک نمی‌شد و شخص مورد نظر بدون خون‌ریزی به چنگ کماندوها می‌افتاد. در وضعیتی که افغانستان با دشواری از خود دفاع می‌کند، به آدم قاطعی مثل او در وزارت دفاع امریکا نیاز است.

تیم امنیتی افغانستان شناس

● یابک کابلی

۲۰۱۱ زمانی که شمار نیروهای امریکایی در افغانستان بسیار زیاد بود، دستاوردهای قابل ملاحظه در میدان نبرد داشت. او در آن زمان توانست که جای خالی جنرال مک کرسنال را پر کند. در زیر مدیریت جنرال پترایوس بود که بخش‌های مهمی از هلمند و قندهار از کنترل طالبان خارج شد و حاکمیت دولتی در آن اعاده گردید.

در دوران ماموریت او، عملیات‌های شبانه ادامه یافت و وضعیت به‌گونه‌ای تغییر کرد که طالبان نمی‌توانستند هیچ نوع حمله‌ی موثری انجام دهند. مشکل عمده‌ی پترایوس در آن زمان این بود که حامد کرزی رییس‌جمهور وقت، با او چنان که باید همکاری نمی‌کرد. کرزی غرق توهامات خود بود و به همین دلیل در مبارزه با تروریسم به جای این که ممد واقع شود، مشکل‌تراشی می‌کرد. پترایوس اطلاعات دقیق در مورد نحوه‌ی حمایت سازمان استخبارات پاکستان از طالبان، موقعیت رهبران طالبان در پاکستان و تماس‌های طالبان با حلقه‌های بنیادگرا در کشورهای حوزه‌ی خلیج فارس دارد. اگر او به وزارت خارجه امریکا برسد، به یقین که به سود افغانستان تمام خواهد شد.

یکی از دیگر نامزدان وزارت خارجه‌ی ترامپ، میت رامنی از رهبران حزب جمهوری خواه است. او درانتخابات سال ۲۰۱۲ رقیب بارک اوباما رییس‌جمهور برحال ایالات متحده بود. میت رامنی از رهبران محافظه‌کار حزب جمهوری خواه است و اعتبار امریکا به‌عنوان یک قدرت جهانی برای او خیلی مهم است. در سال ۲۰۱۲ که اداره اوباما مشغول مذاکره با نمایندگان طالبان در قطر بود، جویابیدن معاون ریاست‌جمهوری امریکا در همان زمان اعلام کرد که طالبان لزوماً دشمن ایالات متحده نیستند. میت رامنی در همان

کسانی که تا حال در فهرست نامزدان وزارت خارجه‌ی ترامپ بوده‌اند، نیز در افغانستان شکل‌گیری نظام پس از بن، سفیر ایالات متحده در افغانستان بود یکی از این نامزدها است. او با تمام سیاست‌مداران افغانستان آشنا است و دیدگاه‌های روشنی در مورد چگونگی تنظیم روابط امریکا با افغانستان درآینده دارد. جنرال دیوید پترایوس، فرمانده پیشین نیروهای امریکایی در افغانستان نیز نامزد وزارت خارجه‌ی اداره دونالد ترامپ است. این آقا که مدتی رییس سازمان اطلاعات امریکا بود، درسال‌های ۲۰۱۰ و

دونالد ترامپ رییس‌جمهور منتخب ایالات متحده، جنرال جیمز متیس را به‌عنوان وزیر دفاع کشورش منصوب کرد. جنرال متیس در اداره‌ی آقای ترامپ، پنتاگون را مدیریت خواهد کرد. از آن‌جایی که جیمز متیس در کشورما وظیفه اجرا کرده است، از آن شناخت کافی دارد. او دشواری‌های مبارزه با طالبان و دیگر گروه‌های تروریستی را به‌رای‌العین در افغانستان دیده است و می‌داند که این دشواری‌ها را چگونه مدیریت کند. مزیت دیگر این جنرال برای افغانستان این است که او از مخالفان سرسخت گروه طالبان است. او می‌داند که این گروه صرف یک نیروی شورش‌گر محلی نیست بلکه برای امنیت جهانی می‌تواند خطرناک باشد.

جنرال متیس کسی بود که عملیات‌های شبانه را برای بازداشت سردسته‌های شورشیان در افغانستان برای اولین بار طراحی و اجرا کرد. عملیات‌های شبانه که طرح آن را جنرال متیس ریخت بعدها چنان موثر تمام شد که هنگام اجرای آن حتا یک گلوله هم شلیک نمی‌شد و شخص مورد نظر بدون خون‌ریزی به چنگ کماندوها می‌افتاد. در وضعیتی که افغانستان با دشواری از خود دفاع می‌کند، به آدم قاطعی مثل او در وزارت دفاع امریکا نیاز است.

در وضعیت شکننده کنونی، ما به کسی در پنتاگون نیاز داریم که بتواند خیلی شجاعانه در مورد افغانستان تصمیم بگیرد. به کسی آن‌جا نیاز است که حمایت بیشتری از نیروهای امنیتی افغانستان کند و به نیروهای امریکایی مستقر در این‌جا اختیارات بیشتری بدهد تا بتوانند حملات تهاجمی را برپایگاه‌های گروه‌های تروریستی انجام دهد. علاوه بر جیمز متیس چهره‌های کلیدی دیگر اداره آقای ترامپ نیز از افغانستان شناخت

دارند.

جنرال فلوین، کسی که رییس‌جمهور منتخب امریکا او را به‌عنوان مشاور امنیت ملی کاخ سفید منصوب کرده نیز از افغانستان و مقام‌های حکومت وحدت ملی شناخت خوبی دارد. او با رییس‌جمهور غنی نیز از نزدیک آشنا است. چهره‌های سیاسی دیگر مثل امرالله صالح رییس پیشین امنیت ملی افغانستان نیز از انتصاب او به‌عنوان مشاور امنیت ملی کاخ سفید که سمت امنیتی مهم در ایالات متحده است، استقبال کرده‌اند. آقای ترامپ در جستجوی یک وزیرخارجه‌ی مورد اعتماد نیز است.

حاشیه‌های

فربه‌تر از متن

شاه حسین مرتضوی
معاون سخنگوی رییس‌جمهور

هم‌اکنون دسترسی، اطلاعات در ادارات دولتی در مرکز سرعت بیشتری یافته است. دفتر سخنگوی ریاست‌جمهوری روزانه حدود ۱۰۰ تلفن، ایمیل و پیام از رسانه‌های مختلف داخلی و بین‌المللی دریافت می‌کند. این دفتر در هر هفته نشست‌های مشترکی را با سخنگویان نهادهای مختلف برگزار کرده و روی شیوه اطلاع‌رسانی و همکاری بیشتر با رسانه‌ها کار می‌کند. دسترسی رسانه‌ها به معلومات در وزارتخانه‌ها و نهادهای دولتی نیز بیشتر شده است.

اردوی مزار شریف، در ارتباط با تحلیل‌ها و پیش‌داوری‌های برخی از کارشناسان در رسانه‌ها پیرامون عمل‌کرد نیروهای امنیتی و جنگ، مطرح کرد با سو برداشت غرض‌آلود رسانه‌ها و نهادهای خبری مواجه شد. آنچه رییس‌جمهور در این زمینه بیان کرد با استقبال نیروهای اردوی ملی مواجه شد، چیزی که نشان می‌دهد رییس‌جمهور به‌خوبی توانسته است گله و شکایت سربازان اردوی ملی و نیروهای امنیتی کشور را از نحوه موضع‌گیری و نشر برخی خبرها و برنامه‌های سیاسی پیرامون وضعیت جنگ و تلاش‌های اردوی ملی درک کند. اما بعضی رسانه‌ها و نهادهای خبری به‌جای توجه به پیام اصلی متن و پیامی که واکنش مثبت حاضران در جلسه را در پی داشت، آن را خودمحرانه و به نفع خود حاشیه‌سازی کردند. حاشیه‌ای که رفته رفته، فراتر از متن شد و باعث شد باز به‌نوعی دیگر سربازان اردوی ملی از سوی رسانه‌ها درک نشده و به حاشیه کشیده شوند.

نهادهای خبرنگاری در کنار حمایت از حقوق خبرنگاران و اصل ارزشمند و حیاتی آزادی بیان، این رسالت را نیز دارند که رسانه‌ها را به سمت حرفه‌ای شدن و توجه به خبرهای ارزشمند هدایت کنند. عدم توجه رسانه‌ها به‌موضوعات سیاسی- اجتماعی ارزشمند و هم‌زمان توجه آنان به حاشیه‌های کم‌ارزش و جذاب باعث می‌شود افکار عمومی نسبت به مسایل حیاتی کشور منحرف و دچار غفلت شوند. رسانه‌ها نباید تحت تاثیر بخشی از افکار عمومی جامعه، به‌دنبال موضوعات صرفاً هیجان‌انگیز و جذابی باشند که از کیفیت و اهمیت لازم در ارتقای فرهنگ سیاسی- اجتماعی برخوردار نیستند. رسانه‌ها، اگر به‌جای هدایت و ارتقای سطح تحلیل و تفسیر رویدادهای سیاسی- اجتماعی جامعه، به‌دنبال و متأثر از مطالبات سطحی افکار عمومی باشند، اثرگذاری خود را از دست داده و در حد رسانه‌های شایعه‌ساز و زرد تنزل می‌کنند. آزادی بیان و فعالیت آزاد رسانه‌ها، برای حکومت و رییس‌جمهور افغانستان خط سرخ بوده و متعهد به همکاری و حمایت دوامدار و همیشگی با رسانه‌ها می‌باشد. حکومت انتظار دارد تا در همکاری متقابل این فضا به سمت شکوفایی و اثرگذاری به نفع مردم کشور و جریان اطلاع‌رسانی تبدیل شود.

جامعه، غافل شده و به مسایل حاشیه‌ای کم‌ارزش توجه کنند. رسانه‌هایی که به خبرهای زرد به لحاظ بار هیجانی و جذابیت خبری‌شان توجه بیشتری نشان می‌دهند در واقعیت بر خلاف رسالت خبری خویش عمل می‌کنند. خبر زرد، لقمه‌ای شیرین است که به راحتی هضم می‌شود به‌همین دلیل به‌طور طبیعی مخاطبین بیشتری را مجذوب و درگیر خود می‌کند. بر خلاف خبرهای زرد، خبرهای حرفه‌ای به مسایل مهم و پیچیده می‌پردازد. اما نیاز به دقت، بررسی و معلومات اولی دارد. از همین‌رو تهیه و تولید خبرهای حرفه‌ای نیز دشوارتر و نیازمند خبرنگاران حرفه‌ای‌تر و با معلومات‌تر می‌باشد. خبرهای حرفه‌ای ممکن است برای عموم مخاطبان جذابیت لازم را نداشته باشد، به همین دلیل رسانه‌های غیر مسلکی که تنها به‌دنبال اقبال افکار عمومی می‌باشند انگیزه‌ی بیشتری برای پیدا کردن و سوژه قرار دادن چنین خبرهایی دارند. برای نمونه آنچه رییس‌جمهور در قول

مشترکی را با سخنگویان نهادهای مختلف برگزار کرده و روی شیوه اطلاع‌رسانی و همکاری بیشتر با رسانه‌ها کار می‌کند. دسترسی رسانه‌ها به معلومات در وزارتخانه‌ها و نهادهای دولتی نیز بیشتر شده است. اکنون با گذشت سال‌ها از فعالیت رسانه‌های آزاد، وقت آن رسیده است که روی کیفیت و مسلکی‌شدن رسانه‌ها، کار بیشتر شود. رسانه‌های کشور به هر پیمان‌های که مسلکی شوند به همان پیمان‌ها اثر گزار خواهند شد. گرایش و اقبال برخی از رسانه‌ها، نسبت به استفاده از خبرهای زرد باعث شده است افکار عمومی نیز متأثر از خبرگزاری‌ها به‌چنین موضوعات کم‌اهمیت اقبال و توجه نشان دهند. این موضوع به‌شدت می‌تواند افکار عمومی و فرهنگ سیاسی جامعه را آسیب‌پذیر کند، تا جایی که از موضوعات اساسی و حیاتی سیاسی

نهادهای دیگر مسوول، روی دوسیه خشونت علیه خبرنگاران کار می‌کند. دوسیه‌هایی که در گذشته به فراموشی سپرده شده بود و کسی از سرنوشت‌شان خبری نداشت. در تازه‌ترین اقدام، رییس‌جمهور طی حکمی تمام ادارات دولتی را به ارایه سریع اطلاعات برای رسانه‌ها موظف کرده است. در تمام وزارتخانه‌ها، به شمول سخنگویان، حداقل سه نفر دیگر را که یکی از آنان در سطح معین می‌باشد برای پاسخ‌گویی به رسانه‌ها معرفی شده‌اند. هم‌اکنون دسترسی، اطلاعات در ادارات دولتی در مرکز سرعت بیشتری یافته است. دفتر سخنگوی ریاست‌جمهوری روزانه حدود ۱۰۰ تلفن، ایمیل و پیام از رسانه‌های مختلف داخلی و بین‌المللی دریافت و برای آنان جواب ارایه می‌کند. این دفتر در هر هفته نشست‌های

آزادی بیان و فعالیت آزاد رسانه‌های کشور از دست‌آوردهای مهم فصل جدید در کشور می‌باشد. قانون اساسی و قانون رسانه‌های همگانی اصل آزادی بیان را تضمین کرده است. در پرتو جایگاه قانونی و حمایت حکومت، افغانستان در رده‌بندی‌های جهانی در عرصه آزادی بیان نسبت به بسیاری از کشورهای مطرح منطقه در جایگاه بهتری قرار دارد. آزادی بیان و فعالیت رسانه‌های جمعی در سال‌های اخیر با فراز و فرودهایی همراه بوده است. پس از شکل‌گیری حکومت وحدت ملی، گام‌های جدی و اساسی در راستای دسترسی به اطلاعات برداشته شده است. دقیقاً یک روز پس از مراسم تحلیف، قانون دسترسی به اطلاعات، توسط رییس‌جمهور توشیح شد. این قانون، فرصت جدیدی را برای رسانه‌ها و گزارش‌گران تحقیقی باز کرده است. هم‌اکنون قانون دسترسی به اطلاعات، نافذ و کمیسیون نظارت بر تطبیق آن نیز فعال می‌باشد. رییس‌جمهور غنی یکی از حامیان جدی آزادی بیان و فعالیت آزاد رسانه‌ها در کشور می‌باشد. وی طی دو سال نشست‌های مشترکی را با مدیران ارشد رسانه‌ها برگزار کرده است. آقای غنی به‌منظور رسیدگی بیشتر مشکلات رسانه‌ها و آزادی بیان، آقای نادر نادری را به‌حیث سفیر حمایت از آزادی بیان معرفی کرده است. آقای نادری هم‌اکنون از نزدیک مشکلات رسانه‌ها را بررسی و در تماس دایمی با مدیران ارشد رسانه‌ها در تلاش‌اند تا از مشکلات اساسی رسانه‌ها کاسته شود. سفیر حمایت از آزادی بیان به‌طور اوسط در ماه دو نشست با مدیران و خبرنگاران ارشد رسانه‌ها برگزار کرده است. حکومت وحدت ملی با درک مشکلات امنیتی برای رسانه‌ها و خبرنگاران، طرزالعمل تأمین امنیت خبرنگاران در شورای امنیت تأمین و تا به‌حال سه نشست رسمی تحت ریاست استاد دانش برگزار شده است. برای نخستین بار است که مشکلات رسانه‌ها در عالی‌ترین سطح بررسی و برای آن راه‌حل‌های مناسب جستجو می‌شود. هم‌چنان استاد دانش، معاون دوم ریاست‌جمهوری در همکاری با

سرپرستی‌ها
رو به اتمام است

منیره یوسف‌زاده رییس کمیته اطلاعات و روابط ارگان‌های محل، می‌گوید که دیگر زمان سرپرستی‌ها در بست‌های ولسوالی و والی به پایان رسیده است. منیره یوسف‌زاده در کنفرانس مطبوعاتی راجع به‌دست‌آوردهای یک ساله اداره مستقل ارگان‌های محل گفت: «اداره مستقل ارگان‌های محل بنا به مشکلاتی که وجود داشت هنوز هم به اهداف خود دست نیافته است و نیازمند شرایط و امکانات دیگری است، اما در بخش استخدام ما یک دستاورد چشم‌گیر داشتیم، ختم سرپرستی‌ها را به مردم خود وعده داده بودیم، ما توانستیم که تا حد زیادی سرپرستی‌ها را از بین ببریم و افراد شایسته و متعهد را استخدام کنیم. در بخش عرضه خدمات شهری، شاروال صاحب‌های ما دستاورد‌های خیلی خوب داشتند به‌خصوص در شهرهای کابل، بلخ، ننگرهار، کندهار و هرات. آن‌ها توانستند که عواید را بالا ببرند و بالا رفتن عواید نشان دهنده مبارزه جدی با فساد و آگاهی مردم از اهمیت عرضه خدمات شهری و پرداخت مالیات‌ها و تکس‌های‌شان است.»

او گفت که بست‌های سرپرستی ولسوالی‌ها به رقابت رفته و به شکل امتحان کانکور جلب و جذب خواهند شد. از میان ۱۱۰ ولسوالی که سرپرست بودند، ۶۰ ولسوال منتظر منظوری ریاست‌جمهوری بوده و باقی همه استخدام شده‌اند، مانند ولایت‌های کندز و کونر که ولسوالان در آن‌جا استخدام شده‌اند. وی در پاسخ به این که چرا برخی از ولسوالان در محل کار خود حضور ندارند گفت که حضور و غیابت ولسوالان از سوی ریاست منابع بشری در ولایات بررسی شده و در صورت شکایت مردم، در نهایت منفک خواهند شد. او می‌گوید که ارگان‌های محل به ۷ مورد شکایات خبرنگاران رسیدگی کرده است که شامل می‌شود بر موضوع رادیو نسیم در ولایت دایکنندی، شهادت دو تن از خبرنگاران، تهدید یک خانم خبرنگار در ولایت جوزجان و تهدید خبرنگاری در ولایت سرپل. وی حضور زنان را در انتخابات شورای ولایتی از دستاورد‌های دیگر اداره مستقل ارگان‌های محل خوانده و گفت: «ما توانستیم که حضور رنگین‌تر خانم‌ها را در انتخابات شورای ولایتی داشته باشیم

حضور و غیابت
ولسوالان از سوی
ریاست منابع بشری
در ولایات بررسی شده
و در صورت شکایت
مردم، در نهایت منفک
خواهند شد.

و تغییر ۶۳ فیصدی شورای ولایتی و اینکه جوانان در راس آن قرار گرفته‌اند و این می‌تواند که یک دست‌آورد چشم‌گیر باشد.» او واضح می‌سازد که در سال قبل زنان کم‌تر حضور داشته‌اند اما اکنون در

کابل میزان مشارکت زنان به ۱۶ درصد می‌رسد. خانم یوسف‌زاده گفت: «متأسفانه حضور زنان کمتر بوده ما در سال گذشته در اکثر ولایات حتا ما یک خانم را هم نداشتیم به لحاظ کمیت اگر ارگان‌های محل برای حضور زنان نتوانسته به لحاظ کیفیتی داشتیم، ما والی زن داشتیم، ولسوال زن داشتیم که البته اصلاً کافی نیست اما برای سال آینده پلان ما این است که مشاورین جندر به دفتر مقام ولایت معرفی شود تا آنان زنان را در سطوح مختلف جلب و جذب کنند.» وی افزود که این نهاد توانسته است اعتماد جامعه جهانی را برای ایجاد حکومت‌داری محلی خوب جلب کند. او گفت: «ما چندین برنامه را به‌منظور جلب اعتماد جامعه جهانی برگزار کردیم

که این برنامه‌ها موفق بوده‌اند. برنامه‌ی لوگو برای تقویت حکومت‌داری محلی، برنامه‌ی شهر به‌خاطر بالا رفتن عرضه خدمات شهری و هم‌چنین برنامه میثاق شهروندی است که با حضور رییس‌جمهور افتتاح شد و قرار است در سال آینده در تمام شهرها اجرا شود.» رییس کمیته اطلاعات و روابط ارگان‌های محل می‌گوید که راجستر کردن تمامی جایگاه‌های دولتی و توزیع کتابچه صفایی در ساحات غیر پلانی، از دیگر دست‌آوردهای این اداره است. او گفت: «توزیع کتابچه صفایی به تمامی ساحات غیر پلانی به دلایلی مهم و کارا بود که تمام مردم که در آن ساحات زندگی می‌کردند، احساس مسوولیت نسبت به محل زندگی‌شان پیدا می‌کنند.»

۲) تفکیک دین و فهم دین: امام ابوحنیفه به خوبی آگاه و ملتفت بود که یکی از بنیادهای معرفت‌شناختی که خوارج را به تکفیر و خشونت‌ورزی وا می‌دارد، این است که آنان مدعی مالکیت انحصاری حقیقت‌اند و فهم خود از اسلام را آیین تمام‌نامی حقیقت و حقانیت می‌انگارند و برداشت و فهم دیگران از دین را باطل و عین ضلالت می‌شمارند. او که خطر این قشری‌گری خردسوز و حکمت‌ستیز را دریافته بود، استدلال ورزید که ایمان دینی وقتی تحقق می‌پذیرد که معرفت و تصدیق قلبی و اقرار زبانی نسبت به خدا، پیامبر و آنچه از جانب خدا نازل شده است، به گونه اجمالی و بدون هیچ‌گونه تفسیر و تفصیلی صورت گیرد.^۱

به عبارتی دیگر، ابوحنیفه با جدانگاری دین و معرفت دینی، تأکید ورزید که ایمان عبارت است از معرفت و اقرار به خداوند، معرفت به رسول و اقرار «بما جاء من عند الله فی الجملة دون التفسیر». بنابر این، باور و اعتقاد به آنچه که با کمک تفسیر و تاویل از دل دین استخراج و استنباط می‌شود، از نظر ابوحنیفه، لازمه ایمان‌داری نمی‌باشد^۲ و برای تحقق ایمان، کافی است شخص گزاره‌ها و آموزه‌های وحیانی را من‌حیث‌المجموع و بدون هیچ‌گونه تفسیری بپذیرد. ابوحنیفه با تیوریزه‌سازی این نکته معرفت‌شناسانه سعی بلیغ و جهد بی دریغ می‌ورزید تا بیان دارد که تفسیر دین، به مثابه دست‌آوردی بشری با دین، به عنوان امری الهی همخون و همگون نمی‌باشد و با آن رابطه تساوق و این‌همانی ندارد و در نتیجه، منکر یک نوع تفسیر دینی، لزوماً از دایره مسلمانی بیرون نمی‌رود و قدم به وادی کفر و بی‌ایمانی نمی‌نهد.^۳ ما فزازهایی از این دیدگاه معرفت‌شناسی امام ابوحنیفه را در رساله «العالم و المتعلم»^۴ وی می‌بینیم که صریح و بی‌پرده بیان شده است. او در این رساله، بزرگ‌منشانه از تکفیر کسانی که که از تفسیر وی از دین بیزاری می‌جویند و او را «کافر» می‌گویند، خودداری می‌ورزد و با اذعان به نکته دقیقه «تفکیک دین و معرفت دینی»، شتاب‌آلود به حریم مسلمانی آنان نمی‌تازد.^۵ ابوالحسن اشعری در مقام شرح نظریه ابوحنیفه مبنی بر جدانگاری دین و معرفت دینی چنین گزارش می‌کند:

بنا به قول ابوعثمان الادیبی، باری ابوحنیفه و عمر بن ابی عثمان الشَّمْزِیُّ در مکه با یکدیگر ملاقات کردند. عمر از وی پرسید: «بگو ببینم، درباره انسانی که اظهار می‌کند خدا خوردن گوشت خوک را حرام کرده است، و با این همه مطمئن نیست که آیا این حرمت در مورد این خوک خاص (که مشخصاً در این لحظه پیش چشم‌انتش است) نیز صادق است، چه می‌اندیشی؟» ابوحنیفه پاسخ داد: «چنین انسانی مومن است». آن گاه عمر از وی پرسید: «فرض کن که این انسان، علاوه بر این، قایل شود که خدا زیارت مکه را فرض مقرر داشته است، اما وی مطمئن نیست که آیا مراد این (کعبه در مکه) است یا کعبه‌ای دیگر در مکانی دیگر. (درباره او چه می‌گویی؟)» ابوحنیفه پاسخ داد: «چنین انسانی مومن است.»

سیس عمر از وی پرسید: «اگر این انسان، علاوه بر آن، اظهار کند: این واقعیت را می‌دانم که خدا محمد (ص) را به عنوان رسول خود فرستاده است. اما او محتمل می‌داند که مقصود از رسول خدا، این غلام سیاه آفریقایی باشد، چه؟» ابوحنیفه پاسخ داد: «چنین انسانی مومن است.»^۶

تعریف معرفت‌محورانه و تصدیق‌مدارانه ابوحنیفه از ایمان باعث شد که کثیری از علمای اهل حدیث، حنبلیان، معتزلیان، اشعریان و خوارج او را در زمره مرتبه به شمار آورند و برای مذمت، تکفیر و تضلیل او معرکه‌ها برپا دارند.^۸ ولی ابوحنیفه از هیچ‌گونه تهمت و افتزایی نمی‌هراسید و با اندیشه‌ورزی‌ها و تیوری‌پردازی‌های ناب و نایاب خویش تلاش می‌ورزید تا جامعه را از چنبره هیات‌خشونت‌خارجیان آزاد سازد و خلق خسته از علف و قساوت ناشی از قرائت تندروانه از اسلام را با چهره متبسم ایمان بنوازد.^۹

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

خوارج، اولین فرقه‌ای بودند که الاهیات تکفیر را در تاریخ اسلام سامان دادند و از

امام ابوحنیفه و نقد زیرساخت‌های نظری الهیات تکفیر

♦ عبدالکبیر صالحی

♦ بخش سوم و پایانی

این منظر به عنوان مقتدا و پیشوای القاعده، طالبان، داعش و دیگر متصدیان قرائت‌های تندروانه از اسلام به‌شمار می‌آیند. الهیات تکفیر خوارج بر دو زیرساخت نظری زیر استوار بود. آنان هم گنهکاران را کافر می‌خواندند و هم پیروان دیگر فرق اسلامی را از دایره مسلمانی بیرون می‌راندند. پیامدهای الهیات تکفیر خوارج بسی سهمناک و خطرناک بود. هرکس توسط این فرقه تکفیر می‌شد، خویش مباح و مالش حلال، قلمداد می‌شد.

امام ابوحنیفه که خطر الهیات مرگ‌آفرین و وحشت‌افکن خوارج را دریافته بود، با اتخاذ رویکردی ناقدانه به مصاف آنان شتافت و از رهگذر نقد زیرساخت‌های نظری تکفیر، توفیق یافت که طعم ورشکستگی معرفتی را به خوارج بچشانند و جان خلقی را از گزند خون‌ریزی‌های جنون‌آمیز و ددمنشانه آنان برهاند. امروزه بازار الهیات تکفیر رونقی روزافزون یافته و عطش خون‌ریزی و خشونت‌ورزی افراط‌گرایان را شدتی بی‌پیشینه بخشیده است. از این‌رو، بررسی و بازشناسی افکار ناقدانه امام ابوحنیفه در این زمینه اهمیتی فوق‌العاده دارد و می‌تواند ما را کمک کند تا با خوارج معاصر وارد گفتگو شویم و حتی‌المقدور، زمینه افق‌انگ و تکفیرگریزی و خشونت‌پرهیزی آنان را فراهم آوریم.

پانویس:

۱- بنگرید به: بغدادی، الفرق بین الفرق، ص ۲۰۳.

۲- وَلَمْ يَجْعَلْ أَبُو حَنِيفَةَ شَيْئاً مِنَ الدِّينِ مُسْتَحْزَاجاً إِيمَانًا. بنگرید به: اشعری، مقالات الاسلامیین و اختلاف المصلین، ج ۱، ص ۲۰۳ و ۲۰۴.

۳- به نظر امام ابوحنیفه، تکفیر اهل قبله و لو بدعت گزار باشند نارواست. بنگرید به: ملاعلی قاری، شرح الفقه الاکبر، ص ۸۶.

۴- العالم والمتعلم، رساله‌ای است در قالب پرسش و پاسخ که رابطه ایمان و عمل یکی از کانونی‌ترین آموزه‌هایی است که در آن تبیین شده است. رومی نخستین این رساله از امام ابوحنیفه، ابومقاتل حفص بن سلم سمرقندی است. استفاده‌ها، نقل قول‌ها و یادکردهای نویسندگان از این کتاب، دست‌کم تا اوایل سده ۱۰/ق ۱۰ پیشینه دارد. ابومنصور ماتریدی (۳۳۳/ق ۹۴۵ م) در کتاب التوحید (ص ۳۸۲) عبارتی را از ابوحنیفه نقل کرده است که عیناً در العالم والمتعلم دیده می‌شود. این ندیم نیز ابوحنیفه آورده است (الفهرست، ص ۲۵۶).

این کتاب یک‌بار در ۱۳۴۹ ق در حیدرآباد دکن و بار دیگر در ۱۳۶۸ ق به کوشش محمد زاهد کوثری در قاهره به چاپ رسیده است.

۵- بنگرید به: ابوحنیفه، العالم و المتعلم، ص ۲۶-۲۷.

۶- او یکی از متکلمان معتزلی‌مشرّب بود. بنگرید به: ابن ماکولا، إكمال الکمال، ج ۴، ص ۵۳۲.

۷- بنگرید به: اشعری، مرجع پیشین، ۱۳۹.

۸- بنگرید به: بخاری، تاریخ الکبیر، ج

۸، ص ۸۱، کوثری، تأنیب الخطیب، ص ۸۴، اشعری، مقالات الاسلامیین، ص ۱۳۸، ملاعلی قاری، شرح الفقه الاکبر، ص ۹۰. ۹- بنگرید به: نشار، نشأة الفکر الفلسفی فی الاسلام، ج ۱، ص ۲۴۲، شمس الدین، ابوحنیفه النعمان و آراءه الکلامیه، ص ۲۱۶. ۱۰- باری شرایخواره ای مست به ابوحنیفه گفت: ای مرجی! ابوحنیفه گفت اگر برای دفاع از حریم ایمان تو تلاش نمی‌ورزیدم مرا مرجی نمی‌خواندی. بنگرید به: کوثری، همان مرجع، همان صفحه. این حکایت در مناقب مکی (ج ۲، ص ۱۴) نیز با اندکی تفاوت گزارش شده است.

فهرست منابع

۱. ابلخ، عنایت الله، امام ابوحنیفه و افکار

او، بی‌جا، بی‌تا.

۲. ابن ابی العز حنفی، علی بن محمد، شرح العقیده الطحاویة، بی‌جا، بی‌تا.

۳. ابن جوزی، عبدالرحمن بن علی بن محمد، تلبیس ابلیس، تحقیق سید الجمیلی، بیروت، دارالکتب العربی، ۱۹۸۵ م.

۴. ابن حزم، ابومحمد علی بن احمد، الفصل فی الملل و الاوهاء و التّجلی، بی‌جا، بی‌تا.

۵. ابن ندیم، محمد بن ابی‌یعقوب الإسحاق، الفهرست، بی‌جا، بی‌تا.

۶. ابوالحسن اشعری، مقالات الاسلامیین و اختلاف المصلین، تحقیق محی‌الدین عبدالحمید، قاهره، مکتبه النهضة المصریه، ۱۹۵۰ م.

۷. ابوزهره، محمد، تاریخ المذاهب الاسلامیه، قاهره، دارالفکر العربی، بی‌تا.

۸. ابوسعده، محمد، الخوارج فی میزان الفکر الاسلامی، قاهره، ۱۹۹۸.

۹. اسفراینی، طاهر بن محمد، التبصیر فی الدین و تمیزالفرقه الناجیه عن الفرق الهالکین، تحقیق کمال یوسف الحوت، بیروت، عالم الکتب، ۱۹۸۳.

۱۰. امین، احمد، فجر الاسلام، بیروت، دارالکتب العربی، ۱۹۶۹ م.

۱۱. ایزوتسو، توشی‌هیکو، مفهوم ایمان در کلام اسلامی، ترجمه زهرا پورسینا، تهران، نشر سروش، ۱۳۸۰.

۱۲. بغدادی، عبدالقاهر بن طاهر بن محمد، اصول الدین، استانبول، مکتبه الدوله، ۹۲۸ م.

۱۳. بغدادی، عبدالقاهر بن طاهر بن محمد، الفرق بین الفرق، تحقیق محی‌الدین عبدالحمید، بیروت، مکتبه العصریه، ۱۴۱۶ ق.

۱۴. بوعجیله، ناجیه الوریعی، الاسلام الخارجی، بیروت، دارالطلیعه، ۲۰۰۶.

۱۵. بیاضی، کمال الدین احمد، اشارات المرام من عبارات الامام، کراچی، زمزم، ۲۰۰۴ م.

۱۶. جعیط، هشام، الفتنة؛ جدلیه الدین و السیاسه فی الإسلام المبکر، بیروت، دارالطلیعه، ۲۰۰۰ م.

۱۷. جندی، عبدالحمید، أبوحنیفه؛ بطل الحریه و التسامح، قاهره، مجلس الاعلی للشتون الإسلامیه، ۲۰۰۱ م.

۱۸. الحجوی، محمد بن الحسن، الفکر السامی فی تاریخ الفقه الاسلامی، ج ۱، المدینه المنوره: المکتبه العلمیه، ۱۳۹۶ ق.

۱۹. خطیب، احمد بن علی، تاریخ بغداد، تحقیق بشار عواد معروف، بیروت، دار الغرب الإسلامی، ۲۰۰۲ م.

۲۰. زیدان، یوسف، اللاهوت العربی و اصول العنف الدینی، قاهره، دارالشروق، ۲۰۰۹.

۲۱. شمس الدین، محمد عبداللطیف، ابوحنیفه النعمان و آراءه الکلامیه، بی‌جا، ۱۹۹۹ م.

۲۲. قاری، علی بن سلطان محمد، منح الروض الأهر فی شرح الفقه الاکبر، بیروت، دارالنشر الاسلامیه، ۱۹۹۸ م.

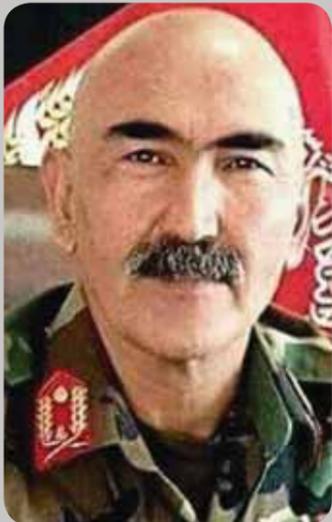
۲۳. ماتریدی، محمد بن محمد بن محمد، شرح الفقه الاکبر، هند، مطبعه مجلس دائره المعارف النظامیه، ۱۳۲۱ ق.

۲۴. مکی، موفق بن احمد، مناقب الإمام الأعظم أبی حنیفه، هند، مطبعه مجلس دائره المعارف النظامیه، ۱۳۲۱ ق.

۲۵. ملطی، ابن عبدالرحمن، التنبیه والردّ علی أهل الأهواء والبذع، قاهره، مکتبه مدبولی، ۱۴۱۳ ق.

قهرمان نمی‌میرد

♦ عبدالله رسولی

با جان‌باختن جنرال محی‌الدین غوری، فرمانده قول اردوی ۲۰۷ ظفر در یک سانحه‌ی هوایی، بی‌گمان که افغانستان یکی از نخبه‌گان نظامی خویش را از دست داد.

تا جایی که من می‌شناختم جنرال محی‌الدین غوری، نظامی مکتبی، با تجربه، پاک‌طینت، دشمن‌ستیز، وطن‌پرست و مهربان بود. شهید غوری با اراده‌ی راسخ، صداقت تمام و آگاهانه بر ضد دشمنان مردم مبارزه می‌کرد. شهید غوری را هرچند دیر، اما خوب شناختم.

در مدت کوتاهی که به‌عنوان قوماندان فرقه‌ی ۲۰ پامیر ایفای وظیفه می‌کرد، افزون بر هماهنگی بهینه با بخش‌های مختلف نهادهای امنیتی و مقام‌های دست اول ولایات شمال شرقی، با جامعه‌ی مدنی و اصحاب رسانه، با محاسن سفیدان و منتقدان منطقه، با جوانان و ورزشکاران خیلی نزدیک بود و کوشش می‌کرد برای مهار نابه‌سامانی‌ها و چالش‌های فراروی ثبات و امنیت در منطقه، مشورت‌های سودمند اقرار مختلف جامعه را با خود داشته باشد. ما در جلسات مشترک امنیتی، دادخواهی‌ها برای رفع چالش‌های امنیتی و در حاشیه‌ی

در برابر تروریسم، طالبانیزم، القاعده و همه انواع بی‌ثباتی، قلداری، بی‌بندوباری، بی‌عدالتی، فساد و نابرابری داشت.

من بارها شاهد بوده‌ام که برای دل‌داری و شفقت به کودکان، نوجوانان و جوانان، به پرورشگاه‌ها، یتیم‌خانه‌ها، مکاتب و مدارس دینی سر می‌زد. برای برگشت امید به شهروندان به شهر و بازار، ولسوالی‌ها، روستاها و دور دست‌های زیر تسلط دولت، مساجد و اماکن مقدس می‌رفت. برای ایجاد روحیه در صفوف نیروهای مسلح، خود به خطوط اول نبرد می‌شتافت. آن‌چه در سخنرانی‌ها و صحبت‌های آکادمیک و نظامی‌اش در قبال امنیت جان و مال و شرف مردم ابراز می‌داشت، می‌کوشید هر سخنش را در عمل نیز ثابت سازد.

به باور من، این که «خانه از پای‌بست ویران است» و طرح‌ها و برنامه‌های بزرگ و موثر جنرال برای قلع و قمع دشمنان میهن و مردم از جانب مقام‌های تصمیم‌گیرنده بالاتر حمایت نمی‌شد، بحث کلان‌تری است که به جایش باشد؛ اما آن‌چه در سطح منطقه برای مهار چالش‌های امنیتی از صلاحیت این فرزند با تعهد کشور برمی‌آمد، هرگز فروگذاشت نمی‌کرد و لاجرم برای حفظ جان هم‌وطنانش، جان شیرین خویش را فدا ساخت و یک ضایعه‌ی جان‌کاه رقم خورد.

برنامه‌های حمایت از نیروهای امنیتی و همایش‌های ملی، با هم نشستیم و تبادل دیدگاه داشتیم، بحث‌هایی در راستای بهبود امنیت کندز و ولایت‌های دیگر شمال شرق داشتیم. او عزم متین و جدی برای مبارزه

دیگر، «قهرمان نمی‌میرد».

خانواده احمد ایشچی:

نزدیکان دوستم به روی جنایت او پرده می‌اندازند

ته‌ینج:

ایشچی به اتهام ارتباط با طالبان بازداشت شده است

ایشچی داده شد، مادر گذشته مشکلی نداشتیم، انجنیر صاحب احمد را من حیث متنفذ احترام می‌داریم.» به قول آقای ته‌ینج، احمد ایشچی به دلیل ارتباط با گروه طالبان بازداشت شده است.

در همین حال اما بابر ایشچی، پسر احمد ایشچی، می‌گوید: «پدر من، هیچ ارتباطی با هیچ گروه مخالف مسلح نداشته و ندارد. نزدیکان دوستم می‌خواهند به روی جنایت جنرال دوستم پرده بیندازند و حرف‌های مفت می‌گویند. اگر هم پدر من متهم و یا مجرم بود، آیا این وظیفه‌ی معاون اول است؟ اگر پدر من مجرم بود، نهادهای امنیتی می‌توانستند به شکل رسمی او را دعوت یا جلب کنند، نه که روز جمعه در میدان بزرگش جنرال دوستم او را بازداشت کند.»

در حالی که بشیر احمد ته‌ینج ادعا می‌کند که احمد ایشچی را نیروهای امنیتی بازداشت کرده‌اند، اما خانواده‌ی ایشچی این ادعا را رد می‌کنند. در همین حال بازداشت احمد ایشچی توسط عبدالرشید دوستم، معاون اول ریاست‌جمهوری در

۸ صبح، کابل: در حالی که منابع نزدیک به جنرال دوستم ادعا می‌کنند که احمد ایشچی به دلیل این که با طالبان در ارتباط بوده، بازداشت شده است، اما خانواده‌ی احمد ایشچی با رد این ادعای نزدیکان معاون اول، می‌گویند که اگر احمد ایشچی گناهکار می‌بود و یا ارتباطی با هر گروهی می‌داشت، باید توسط نیروهای امنیتی بازداشت می‌شد. بابر ایشچی، پسر احمد ایشچی می‌گوید: «نزدیکان دوستم به دنبال پوشاندن جنایت او هستند.»

بشیر احمد ته‌ینج، عضو مجلس نمایندگان از ولایت فاریاب و از نزدیکان عبدالرشید دوستم می‌گوید که آقای دوستم با احمد ایشچی هیچ‌گونه اختلافی ندارد. او می‌گوید: «شخصیت مورد اعتماد و احترام ما است. از شروع شکل‌گیری جنبش ملی، او به سبب اعتماد معاون اول، مناصب کلانی را در جنبش ملی داشتند و معاون جنبش ملی بودند، معاون شورای اقتصادی بودند، معاون ولایت بلخ، والی جوزجان بودند و بعد از این که ملک خان سقوط کرد، مسوولیت‌ها به احمد

آقای ته‌ینج گفت: «رییس‌جمهور از جنرال دوستم در این تماس‌ها خواسته تا حامی نظام باشد، ما حامی نظام هستیم، اما خواستار اصلاحات و آوردن امنیت هستیم. در دستورکار ارگ، این برنامه‌ها گنجانده نشده است.»

او در حالی که می‌گوید «پیش‌رفت‌های کوچکی» در گفتگوهای رییس‌جمهور و معاون اول به میان آمده، اما اصلاحات، برنامه‌های امنیتی در آجندای ریاست‌جمهوری نیست، اما می‌گوید که باید نظرهای معاون اول، در کارهای حکومتی مدنظر گرفته شود، اصلاحات به میان بیاید و عدالت حاکم شود.»

ته‌ینج می‌افزاید: «یک بخش اقوام در حاشیه قرار داده شده، ما خواهان توازنیم و برای همین می‌خواهیم تعادل و توازن برقرار شود.»

حالی هفته‌ی گذشته خبرساز شد که وی مدت‌ها می‌گذرد در شمال کشور حضور دارد و به نسبت اختلافی با اشرف غنی رییس‌جمهور کشور دارد، به دفتر کارش حاضر نمی‌شود.

اختلاف‌های عبدالرشید دوستم معاون اول ریاست‌جمهوری پس از آن روشن شد که وی از رییس‌جمهور به دلیل «صلاحیت‌نداشتن و نبود برنامه‌های اصلاحی و تامین امنیت در ارگ» با سخنانی، رییس‌جمهور را انتقاد کرد.

بشیر احمد ته‌ینج، نماینده‌ی فاریاب در مجلس نمایندگان و از نزدیکان جنرال دوستم می‌گوید که اختلافات جنرال دوستم و رییس‌جمهور هنوز پابرجاست، اما تماس‌هایی میان رییس‌جمهور و معاون اولش در این روزها برقرار شده است.

توسط زمی داوود را چنین شرح می‌دهد: «یک بار به ما زنگ زد که در مزار هستیم، طرف پلخمری می‌آیم، گفتم خوش بیایی، باز در طیاره آمد به پلخمری، دو شب پیش ما بود، همراه قوماندان لوا و آمر امنیت و کلگی، بعد از او، می‌خواست به کندز برود، قوماندوهای اردوی ملی محافظت‌نشان بودند، با آمر امنیت گفتیم که این آدم مهم است، راه کندز خوب نیست، بعد دوباره به مزار شریف رفت.»

زمی داوود به قوماندان لوا و قوماندان کندک اردوی ملی مستقر در بغلان، فرمانده پولیس بغلان، آمر امنیت فرماندهی پولیس و ولسوال و فرمانده پولیس بغلان مرکزی، آمر امنیت و فرمانده پولیس بغلان تقدیرنامه داده بود.

گلپهاری می‌گوید که حتا زمی داوود به فرمانده قول اردوی مستقر در بلخ نیز تقدیرنامه‌ی جعلی داده بود.

پس از این‌که زمی داوود از بغلان دوباره توسط چرخ‌بال اردوی ملی به بلخ انتقال یافته، اردوی ملی به این مساله پی برد و وی را بازداشت کرد.

دفتر شورای امنیت ملی با نشر اعلامیه‌ای هفته‌ی گذشته گفت که نیروهای اردوی ملی کشور یک شخص جعل‌کار را در ولایت بلخ بازداشت کرده‌اند.

شورای امنیت گفته است: «فرد جعل‌کاری به اسم سردار زمی داوود که حین سفر به برخی ولایات شمالی کشور از آدرس شورای امنیت ملی سوءاستفاده کرده و خود را هیات و نماینده شورای امنیت ملی معرفی کرده بود، توسط نیروهای اردوی ملی کشور بازداشت شد و اکنون در توقیف‌خانه ریاست عمومی امنیت ملی کشور تحت تحقیق قرار دارد و جعل‌توزیر بر اساس قوانین نافذ افغانستان جرم پنداشته می‌شود و نام‌برده تلاش کرده بود تا با جعل و تزویر خود را به اهدافش برساند.»

دفتر شورای امنیت ملی می‌گوید: «به تمامی نهادهای امنیتی و ملکی خبر داده‌ایم که بدون ابلاغیه رسمی، بالای چنین اشخاص مشکوک اعتماد نکنند.»

در حالی که شورای امنیت از بازداشت نماینده‌ی جعلی خود خبر داده، اما یکی از نظامیان اردوی ملی که از مسایل نظامی در کندز آگاه و همین‌اکنون در خط اول نبرد در کندز قرار دارد، می‌گوید: «ممکن است که بسیاری از دلیل‌های تقویت طالبان در کندز و در کل شمال، موجودیت افراد این چنینی باشد که مقام‌ها به آنان اعتماد کرده و هیچ‌چیز را از آنان «پُت» نمی‌کنند.»

این نظامی می‌گوید که حکومت باید به تفتیش موجودیت این چنین افراد بپردازد و رگه‌های نفوذ دشمن به اطلاعات دولت را قطع کند.

نماینده جعلی شورای امنیت «نماینده» پی‌آرتی کندز نیز بود

کلمه: نورالعین

نقش نمایندگی از تیم بازسازی ولایتی، بی‌معنا می‌نمود، سردار زمی داوود، کار خود را خود تبدیل کرد و شد: «نماینده‌ی شورای امنیت!»

او با وظیفه‌ی خودخوانده‌ی جدیدش، توانسته بود به دریافت‌ها و گرفتن امتیازهای گوناگون ادامه بدهد. منابع از کندز می‌گویند که سردار زمی داوود، از چندین تن پول‌های گزافی دریافت کرده بود و به آنان وعده سپرده بود که آمر فلان حوزه می‌سازدشان.

این منابع می‌گویند که آهسته آهسته، فعالیت‌های سردار زمی داوود فراتر از کندز شده بود و او به ولایت‌های دیگر نیز با همین وظیفه‌ی خودخوانده سفر می‌کرد و امتیازهای پوچ می‌پرداخت و امتیاز می‌گرفت.

در آخرین مورد از این کارهای سردار زمی داوود، او در سفری به ولایت بغلان، شماری از منسوبان امنیتی آن ولایت را با تقدیرنامه‌هایی از نام شورای امنیت، تقدیر کرد.

سردار زمی داوود از کندز به بلخ رفته و از آن‌جا به فرماندهی پولیس بغلان، با چرخ‌بال اردوی ملی به عنوان هیات شورای امنیت ملی، به ولایت بغلان رسیده است.

جنرال نورحبیب گلپهاری، فرمانده پولیس بغلان هم یکی از کسانی است که سردار زمی داوود به وی تقدیرنامه‌ی جعلی شورای امنیت را در یک مراسم توزیع است.

جنرال نورحبیب گلپهاری فرمانده پولیس بغلان گفت، سردار زمی داوود، به سایر مقام‌ها در بغلان نیز تقدیرنامه‌هایی را اهدا کرده است.

فرمانده پولیس بغلان می‌گوید که سردار زمی داوود، با مقام‌های محلی در ولایت بغلان، ارتباط تلفنی داشته است.

آقای گلپهاری می‌افزاید: «نه تنها همراه مه، بلکه همراه کل مقام‌های محلی در ولایت بغلان ارتباط تلفنی داشت.»

گلپهاری، داستان تقدیرشدن مقام‌های محلی بغلان

منابع محلی از ولایت کندز می‌گویند: «در این مدت [نزدیک به ده سال]، زمی داوود به خاطر این که نماینده‌ی «پی‌آرتی» است و آنان را همکاری می‌کند، تحفه‌ها و هدیه‌ها و پول‌های فراوانی دریافت کرده بود.»

این منابع می‌گویند که او به خاطر این که کمک «پی‌آرتی» یا تیم بازسازی ولایتی را برای شان جلب می‌کند و یا آنان را در پایگاه خارجیان به کار می‌گمارد «میلیون‌ها افغانی پول» و امتیاز می‌گرفته است.

اما با پایان سال دوهزاروچهاردهی میلادی، که «پی‌آرتی» یا تیم بازسازی ولایتی به افغان‌ها سپرده شد و

سردار زمی داوود، سال‌ها حاکم حاکمان محلی در ولایت کندز بود. درست از حدود ده سال پیش به این سو که انجنیر عمر والی کندز بود، زمی داوود خود را به عنوان نماینده‌ی «پی‌آرتی» یا تیم بازسازی ولایتی معرفی کرده بود. حکومت‌داران محلی در کندز از وی می‌ترسیدند و به شدت به وی احترام داشتند. زیرا او فکری کردند او نماینده‌ی «پی‌آرتی» یا تیم بازسازی ولایتی است. حکومت‌داران در کندز هم سال‌ها قبول کرده بودند که سردار زمی داوود، واقعا نماینده‌ی «پی‌آرتی» یا تیم بازسازی ولایتی در کندز است.

نورالعین و بهروز خاوری
وحد پیمان، سهیلا وداع خموش، مریم حسینی، زینب فرمند
ظفر شاه رویی ۰۷۹۹۳۱۹۵۳۴
خبیر رحیمی - مصطفی سروری - مهدی فرهاد - غلامرضا مجیدی
احمدضیا محمدی
۰۷۰۸۱۴۴۰۴۷
صندوق پستی ۱۹۱۱، پسته‌خانه مرکزی، کابل، افغانستان
ایستگاه برج برق، سرک کلوله‌پشته، ناحیه چهارم، کابل
Afghanistan_8am@yahoo.com
۸ صبح در ویرایش و پیرایش مطالب وارده دست باز دارد.
به جز سرمقاله، آرای مطرح شده در مقالات به نویسندگان آن برمی‌گردد.

ویراستاران:
خبیرنگاران:
هماهنگی خبر:
صفحه آرایی:
ویسایت:
پذیرش اعلان:
نشانی پستی:
نشانی دفتر کابل:
ایمیل روزنامه:
۸ صبح در ویرایش و پیرایش مطالب وارده دست باز دارد.
به جز سرمقاله، آرای مطرح شده در مقالات به نویسندگان آن برمی‌گردد.

www.8am.af
www.facebook.com/8am.af
Twitter: @HashteSubhDaily

صبح

سناجر سهیل sanjarsohail@yahoo.com
پرویز کاوه ۰۷۰۰۲۲۸۹۸۸ parwiz_kawa@yahoo.com
مجتبی هاشمی ۰۷۶۶۶۴۶۶۴۶۶۴ sayedmujtaba_hashemi@yahoo.com
فردوس کاوش
فریدون آژند ۰۷۹۷۴۱۶۰۶۲
شایان فریور ۰۷۰۰۷۰۹۰۹۸ shayanfa@gmail.com

صاحب امتیاز:
مدیر مسوول:
معاون مدیر مسوول:
تحلیلگر ارشد:
دبیر بخش سیاسی:
دبیر بخش ادب و فرهنگ:

Publisher:
Sanjar Sohail
sanjarsohail@yahoo.com

Editor-in-Chief:
Parwiz Kawa
parwiz_kawa@yahoo.com
+93 700228988

به منظور رشد تجارت و اقتصاد هموطنان عزیز، عزیزی بانک افتخار دارد تا قروض متوسط خویش را با مبلغ 100000 - 500000 دالر امریکایی، پیشکش نماید. هموطنان عزیز میتوانند از مزایای قرضه مذکور با شرایط سهل مستفید شوند.

www.azizibank.af

1515

10th Year ◇ No: 2514 ◇ Saturday ◇ 3 December, 2016 ◇ Price: 20 Afs

پروگرام غذایی جهان دفتر مرکزی کابل

داوطلبی برای فروش وسایط نقلیه داغمه و لوازم دفتری

دفتر پروگرام غذایی جهان ملل متحد (WFP) در کابل در نظر دارد تا یک تعداد وسایط نقلیه داغمه نوع لندکروز و دیگر لوازم دفتری مستعمل خویش را به فروش رساند. علاقمندان که خواهش خرید و اشتراک در داوطلبی آنرا داشته باشند میتوانند از دوشنبه الی چهارشنبه مورخ ۱۵ الی ۱۷ قوس (۵ الی ۷ دسمبر ۲۰۱۶) بین ساعات ۹ الی ۳ بعد از ظهر از گدام های WFP واقع قصبه جوار ریاست خانه سازی، عقب میدان هوایی بین المللی حامد کرزی دید نموده و اوراق اشتراک در داوطلبی آنرا الی روز پنجشنبه مورخ ۱۸ قوس سال جاری مصادف با ۸ دسمبر ۲۰۱۶ در صندوق اوراق داوطلبی در همان موقعیت تسلیم نمایند. شرط نامه مفصل را از محل اجناس بدست آورده میتوانند، تضمین فقط در مقابل وسایط أخذ میگردد. شماره تماس فقط در صورت ضرورت: جمیل خاموش ۰۷۹۷۶۶۲۰۴۸

اروپا را حملات جدید داعش تهدید می کند

تا اقدامات انفرادی، حمله های تحت هدایت داعش تا حملات تحت تاثیر این گروه، استفاده از مواد انفجاری و اسلحه خودکار تا اسلحه سرد و حتی خودرو، و حملات به دقت طرح ریزی شده تا عملیاتی است که به نظر می رسد به طور «خودجوش» به اجرا گذاشته شده است. داعش نشان داده است که در الهام بخشیدن به افراد برای تبعیت از خواست های خود و برانگیختن آنان به اقدامات خشونت آمیز بسیار کارآمد بوده است. راب وینریت، مدیر یورپل گفته است که طی دو سال اخیر، کشورهای اروپایی شاهد رشته حملات اسلامگرایان افراطی بوده اند که در مواردی تلفات سنگینی برجای گذاشته است. وی افزوده است که این حملات باعث همکاری نزدیک بین تشکیلات اطلاعاتی و پولیس کشورهای مختلف عضو اتحادیه و هماهنگی آنها با نهادهای مشابه ملی و بین المللی شده است که نتیجه آن، موفقیت در کاهش شمار چنین حملاتی بوده است. وی در عین حال افزوده است که «گزارش اخیر نشان می دهد خطر حملات تروریستی هنوز بسیار بالاست و شامل اجزایی است که تنها می توان از طریق همکاری و هماهنگی بیشتر با آنها مقابله کرد.»

سازمان پولیس اتحادیه اروپا - یورپل - نسبت به تشدید عملیات اسلامگرایان تندرو و به کارگیری شکل های جدیدی از حملات تروریستی در کشورهای عضو اتحادیه هشدار داده است. به نقل از بی بی سی، یورپل در گزارشی با عنوان «تغییر در شیوه عملیات دولت اسلامی» که روز جمعه، ۱۲ قوس در وبسایت خود منتشر کرد گفته است: «در حالی که موقعیت نظامی گروه موسوم به دولت اسلامی در صحنه جنگ تضعیف می شود، انگاره حملات تروریستی اخیر آن در اروپا حاکی از آن است که این گروه تاکتیک های جدیدی را برای عملیات در کشورهای غربی انتخاب کرده است.» این گزارش که توسط مرکز مقابله با تروریسم یورپل تدوین شده، حاوی جدیدترین ارزیابی از اقدامات تروریستی است که کشورهای عضو اتحادیه اروپا را تهدید می کند به این منظور که این کشورها بتوانند برای مقابله با این خطرات اقدامات لازم را پیش بینی کنند. در این گزارش آمده است که در حال حاضر، کشورهای اروپایی با «دامنه های از تهدیدات و حملات تروریستی» مواجه هستند که شامل عملیات شبکه های سازمانی

پدیده ی معلولیت طی دو جنگ جهانی اول و دوم به سرعت و شدت فراگیر شد، تا آن جا که این عارضه به تدریج فرایندهای سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی موجود در جهان را متأثر کرد. فریادهای معلولین کم کم گوش های شنوا، منطق های بیدار و انسان های آزاده را با خود هم راه نمود و سال ۱۹۸۱ سال جهانی معلولین نام گرفت؛ اندک سال بعد از آن یعنی در سال ۱۹۹۲، روز سوم دسامبر به نام روز جهانی معلولین نام نهاده شد. هدف از نام گذاری این روز، آگاهی بخشی عمومی در مورد حقوق معلولین و مکلفیت های شهروندان در برابر آنان می باشد. سعی بر آن است تا اشتراک معلولین در فعالیت های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی نهادینه گردیده و نحوه ی کنش و برخورد مردم با این گروه، اساس اخلاقی داشته باشد. طبق آمار سازمان ملل، بیش از یک میلیارد تن در سراسر جهان به دلیل ابتلا به نارسایی های جسمی، ذهنی، و حسی معلول به شمار می آیند. علل اصلی این معضل، سوء تغذیه، جنگ، فقر، عدم مراقبت های بهداشتی - آموزشی و توسعه نیافتگی جوامع می باشد. اغلب معلولین در جوامع شان با محدودیت های فیزیکی، فرهنگی و اجتماعی روبه رو هستند. آیا راهی برای محو یا کاهش پدیده ی معلولیت وجود دارد؟ در دنیای امروز برای مسایل بسیار پیچیده، راه حل های گوناگونی؛ طرح و عملی شده است. مراقبت های بهداشتی نظیر واکسیناسیون، تغذیه مناسب، مراقبت های حرفه ای مانند توان بخشی طبی، گفتار درمانی و ارتوپدی برای محو یا به حداقل رساندن مسئله معلولیت مفید واقع می شود. سازمان های خدماتی، اجتماعی، فرهنگی و تحصیلی مسوولیت دارند تا هم کاری و هم دلی ارزنده و پیوسته، با این گروه اجتماعی داشته باشد. انستیتوت زبان انگلیسی مسلم ۲۵٪ تخفیف در دوره ی آموزشی یک ساله خویش، برای تمامی معلولین علاقه مند به تحصیل، در نظر گرفته است.

Tender Notification call for expression of interest: 83244338

The Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH is implementing Technical Cooperation measures on behalf of the Government of the Federal Republic of Germany.

GIZ Office Kabul now invites experienced and financial solvent bidders to conduct a research for GIZ TVET – Program. The TVET-Program needs a research on Start-Ups in the informal and formal economy in Afghanistan and their development within the last 5 years. Specific research questions and interests are:

- ISIC 4 – Statistics of the formal and informal economy
- Information on Start-Ups in the formal and informal economy. Start-ups grouped according to economic sectors. Of special interest are the start-ups in the informal economy.
- Linking research findings to the ISIC statistics

To claim the tender documents for the bidding process, please kindly send your interest letter along with the factsheet and copies of required documents mentioned in the shortlisting criteria with reference # 83244338 to contracting-unit.afg@giz.de no later than 11.12.2016 until 16:00h (Afg. Local Time). Late EOI shall be rejected.

s.no:	Descriptions
1	The research company should have a valid license from a relevant Afghan Government entity (Copy of valid license).
2	Minimum ۵ years of working experience is required in research field (Evidence of Past documents).
3	Past experience with international donor is preferred (Copies of signed contracts).
4	Sectorial experience: within formal and informal education system in Afghanistan
5	Technical experience: ability to cluster the informal sector per trade in Afghanistan (copies of already submitted past technical proposals to other companies). other c trade in Afg companies) hanistan).
6	Ability to write result reports in professional comprehensible English Language (Evidence of previous research work requested)
7	Reference letters (from national and international companies)

Note: The timeline for this survey is estimated three months.